

T. C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**ANKARA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ)
2018 Yılı Sayıştay Denetim Raporu**

Kasım 2019

İÇERİK

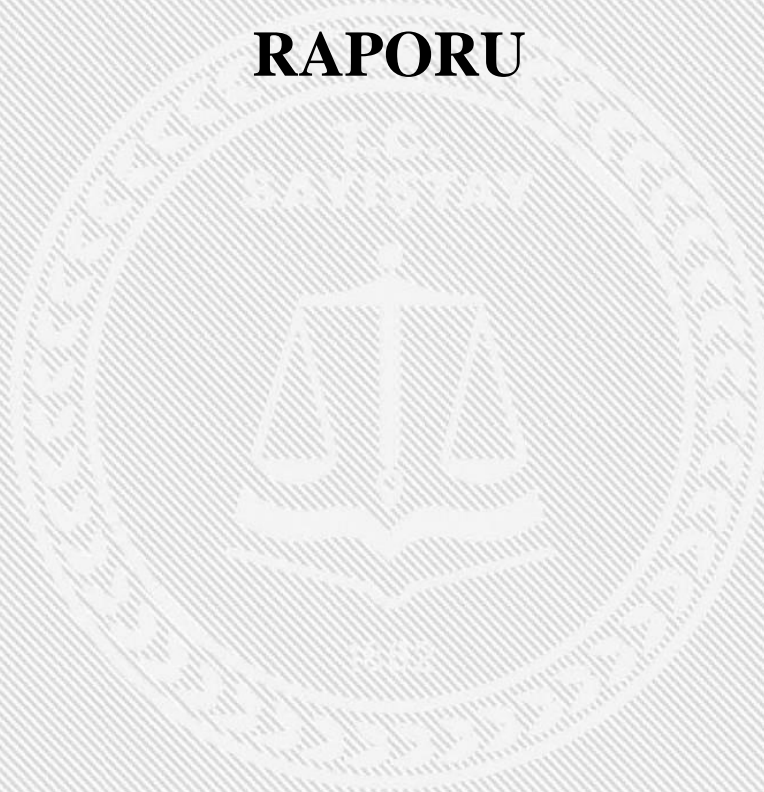
ANKARA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
ANKARA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ) 2018 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	60

**ANKARA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ)**

2018 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	8
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	8
8.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	17
9.	EKLER.....	41

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:Sermayesine İştirak Edilen Şirketlere İlişkin Bilgiler	2
Tablo 2:Kadro Durumu	2
Tablo 3:2018 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri.....	3
Tablo 4: 2018 Yılına Ait Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi	3
Tablo 5: Su ve Atıksu Tarifesi.....	20
Tablo 6: Tarife ve Ücretler.....	37

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Gelir Gider Farkının Hatalı Muhasebeleştirilmesi
2. Takipteki Kurum Alacakları Hesabının Kullanılmaması
3. Kurum Faaliyet Sonuçları Tablosunda Vergi Gelirleri Hesabının Bakiye Vermesi
4. Gider Taahhütleri Hesaplarının Kullanılmaması
5. İdarenin Şirketine Yapılan Sermaye Artırım Taahhüdünün Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması
6. Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması
2. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi
3. Birinci Grup Su Tarifesinin Kanuna Aykırı Olarak Belirlenmesi
4. Güvence Bedellerinin İlgili İlçe Belediyelerinden Ödenmesine İlişkin Karar Alınması
5. Kuruma Ait Resmi Araç ve İş Makinalarının Zorunlu Mali Sorumluluk Trafik Sigortalarının Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılması
6. Kurumca Belirlenen Su ve Atıksu Tarifelerinin Kanuna Aykırı Olarak KDV Hariç Olarak Tespit Edilmesi
7. Mandıralara Konut Tarifesi Üzerinden Abonelik Yapılması
8. Ödeme Emri Belgelerinin Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği Hükümlerine Uygun Olarak Düzenlenmemesi
9. Sanayi Abone Grubunun Özelliğini Taşıyan Bazı Tesisler İçin Tarifesi Daha Yüksek Olan Ticarethane Abonelik Grubundan Elektrik Bedeli Ödenmesi
10. Su Hizmet Tarifesinde Mevzuatta Aykırı İndirimli Tarife Uygulanması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Kurum ile İlgili Mevzuat

23.11.1983 tarih ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi (İSKİ) Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun (Mezkûr Kanuna 5.6.1986 tarihli 3305 sayılı Kanun ile İSKİ kuruluş kanununun diğer Büyükşehir Belediyelerinde de uygulanacağı hükmünün getirilmesiyle birlikte Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (ASKİ) kurulmuştur.)

5393 Sayılı Belediye Kanunu

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

Görev ve Yetkiler

İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yer altı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak ve kurdurmak, kurulu olanları devir alıp işletmek ve onların bakım ve onarımlarını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek.

Kullanılmış sular ile yağmur sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu sulardan toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek.

Bölge içindeki su kaynaklarının deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri atıklarıyla kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına ve azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak.

Su ve kanalizasyon hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konudaki yetkileri kullanmak.

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğünün, sermayesine iştirak ettiği şirketlere ilişkin bilgilere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 1:Sermayesine İştirak Edilen Şirketlere İlişkin Bilgiler

İŞTİRAKİN ADI	TOPLAM SERMAYE TUTARI	ASKİ PAY ORANI	ASKİ SERMAYE TUTARI
BEL-KA ANKARA KATI ATIKLARI AYIKLAMA, ENERJİ DEĞERLENDİRME, BİLGİSAYAR, İNŞAAT NAKLİYAT VE TAAHÜT YEMEK SANAYİ VE TİC. A. Ş.	270.500.000,00	99,995%	270.486.475,00
SAĞLIK KAYNAK SUYU İŞLETMELERİ ANONİM ŞİRKETİ	1.000.000,00	30,00%	300.000,00
BUGSAŞ A.Ş.BAŞKENT ULAŞIM ve DOĞALGAZ HİZMETLERİ PROJE TAAHHÜT SANAYİ TİCARET ANONİM ŞİRKETİ	90.000.000,00	29,76%	26.784.000,00
TOBAŞTOPLU KONUT - BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İNŞAAT EMLAK MİMARLIK VE PROJE ANONİM ŞİRKETİ	21.000.000,00	0,03%	6.100,00

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

31.12.2018 tarihi itibariyle, aşağıdaki tabloda kurumun personel yapısı hakkında bilgi verilmiştir.

Tablo 2:Kadro Durumu

(31.12.2018 tarihi itibariyle)	SAYI
657 Sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi Memur Sayısı	1126
5393 Sayılı Belediyeler Kanununun 49. Maddesine tabi Sözleşmeli Personel Sayısı	136
4857 Sayılı İş Kanununa tabi İşçi Sayısı	480
696 Sayılı KHK Kapsamında Kadroya Geçirilen İşçi Sayısı	3052
T O P L A M	4794

1.3. Mali Yapı

Tablo 3:2018 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

2018 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri Tablosu			
2018 Mali Yılı Kesin Hesap Gider Bütçesi	Bütçe	Gerçekleşme Miktarı	Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	169.313.107,08	139.195.314,98	4,83
SGK Dev. Prim. Giderleri	30.846.339,89	24.205.706,18	0,84
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.052.974.494,35	939.748.693,50	32,62
Faiz Giderleri	8.550.000,00	7.739.462,59	0,27
Cari Transferler (Paylar)	268.047.619,44	267.720.646,50	9,29
Sermaye Giderleri (Yatırımlar)	860.654.589,61	837.588.758,52	29,07
Borç Verme	664.880.000,00	664.880.000,00	23,08
Yedek Ödenek	4.233.849,63	0,00	0,00
Toplam	3.059.500.000,00	2.881.078.582,27	100,00
Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Dış Kredilerin Anapara Ödemeleri	140.500.000,00	120.787.361,46	
Genel Toplam	3.200.000.000,00	3.001.865.943,73	
2018 Mali Yılı Kesin Hesap Gelir Bütçesi	Bütçe	Gerçekleşme Miktarı	Gerçekleşme Oranı (%)
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.863.660.000,00	2.485.001.564,91	83,08
Alınan Bağış Ve Yardımlar	0,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	306.590.000,00	357.709.547,92	11,96
Sermaye Gelirleri	0,00	147.513.335,46	4,93
Alacaklardan Tahsilat	30.000.000,00	10.891.298,56	0,36
Ret ve İadeler	250.000,00	10.198.523,30	—0,34
Toplam	3.200.000.000,00	2.990.917.223,55	100,00

Tablo 4: 2018 Yılına Ait Gelir ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi

2018 Yılına Ait Gelir Ve Gider Bütçe Gerçekleşmesi			
Açıklama	Bütçe	Gerçekleşme Miktarı	Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Giderleri	3.200.000.000,00	3.001.865.943,73	93,81
Bütçe Gelirleri	3.200.000.000,00	2.990.917.223,55	93,47
Bütçe Gelir Gider Farkı	0,00	-10.948.720,18	

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü, mali işlemlerinin muhasebeleştirilmesinde 23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde çıkarılan ve 27.05.2016 tarih 29724 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Ayrıca günlük muhasebe kayıtlarının, Kurumun kendi ihtiyaçları çerçevesinde oluşturulan muhasebe programı ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Kurumun kullanmış olduğu muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebesi sistemidir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 8'inci maddesi ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum konulu 02.12.2013 tarih ve 10775 sayılı Genelge çerçevesinde iç kontrol sisteminin kurulması, eylem planının hazırlanması, standartların uygulanması ve geliştirilmesi konularında iç kontrol çalışmalarına başlanılmıştır.

Kurum İç Kontrol Sistemine İlişkin Yürütülen Faaliyetler;

- Tüm birimler iç kontrolle ilgili bilgilendirilmiştir.
- İç kontrol eylem planı Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafında hazırlanmış ve tüm birimlerin katılımı sağlanmıştır.
- İç kontrol standartlarının gerçekleştirilmesi için çalışmalar yapılmaktadır.
- Şu ana kadar Kontrol ortamı, Risk Yönetimi, Kontrol Yönetimi, Bilgi ve İletişim standartlar gerçekleştirilmiştir..
- İç Kontrol Sistemi ve Risk Yönetiminin değerlendirilmesi için kurumda değerlendirme formları veya raporlar düzenlenmiştir.
- Personelin yeterliliği ve görevleri arasındaki uyumu sağlanmıştır.
- Performansın değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik önlemler alınmış olup, faaliyet raporunda ve stratejik planda performans değerlendirmelerine yönelik önlemlere yer verilmiştir.
- Sistemli bir şekilde analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskler tanımlanarak değerlendirilmiş, alınacak önlemleri belirlenmiştir.
- İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, Strateji Geliştirme Birimi tarafından iç kontrol sisteminin yıllık değerlendirilmesi sonucu hazırlanan İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporunu (Kamu İç Kontrol Rehberi İZ EK 2) değerlendirmiş ve varsa rapora ilişkin eksiklikler tamamlandıktan sonra uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunmuştur.

- Risklere karşı alınacak önlemler belirlenerek eylem planları oluşturulmuştur.
- Hedeflere ulaşmayı amaçlayan ve riskleri karşılamaya uygun kontrol strateji ve yöntemlerini belirlenmiştir. Bunun için de; her bir faaliyet ve riskleri için uygun kontrol strateji ve yöntemleri (düzenli gözden geçirme, örnekleme yoluyla kontrol, karşılaştırma, onaylama, raporlama, koordinasyon, doğrulama, analiz etme, yetkilendirme, gözetim, inceleme, izleme v.b.) belirlenmiş ve uygulanmıştır.
- Faaliyetlerin sürekliliğini sağlamaya yönelik gerekli önlemler alınmıştır. Bu minvalde görevinden ayrılan personelin, iş veya işlemlerinin durumunu ve gerekli belgeleri de içeren bir rapor hazırlanmakta, bu raporun, görevlendirilen personele verilmesi yönetici tarafından sağlanmaktadır.
- Gelen ve giden her türlü evrak dahil iş ve işlemlerin kaydedildiği, sınıflandırıldığı ve dosyalandığı kapsamlı ve güncel bir sistem bulunmaktadır.
- Yöneticilerin beklentilerini idarenin misyon, vizyon ve amaçları çerçevesinde görev ve sorumlulukları kapsamında personele yazılı olarak bildirmesi hususunda sistem geliştirilmiştir.
- Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirim yöntemleri detaylı ve yazılı olarak belirlenip personele duyurulmuştur.
- İç kontrol sistemini yılda en az bir kez değerlendirilmektedir.
- Kurumda idare faaliyet raporlarına üst yönetici tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan "Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı" birim faaliyet raporlarına ise harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenmiştir.
- Kurum içinde birimler ve personel arasında iletişimi sağlayacak intranet, internet, ilan panoları, üst yönetici bilgilendirmeleri, e-posta grupları, forum, seminer ve benzeri çalışmalar yapılmaktadır.
- Mali Durum ve Beklentiler Raporu, 5018 sayılı Kanununun 30'ncü maddesi gereğince Temmuz ayı içinde kamuoyuna 30.07.2018 tarih ve 70338236-843.04-2251 sayılı makam oluru ile yapılmıştır. ASKİ internet sitesinde yayınlanmaktadır.
- İç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirmesine yönelik çalışmalar yapılmış ve bu çalışmalar üst yöneticiye raporlanmıştır.
- Üst yönetici bu raporları raporun kendisine sunulduğu tarihten itibaren en geç iki ay içinde İç Denetim Koordinasyon Kuruluna göndermiştir.
- İdarenin beş iç denetçi kadrosu olup ve tamamı doludur.

Kurum'un, yukarıda anılan, iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçlar değerlendirildiğinde; İç Kontrol Uyum Eylem Planında 2018 yılı sonu itibariyle bazı faaliyetlerin tamamlanma sürecinin devam ettiği görülmüş olup, Kurum'un iç kontrol sisteminin gelişiminin yüksek seviyede olduğu, iç kontrol mekanizmalarının uygulamasının yerleştiği ancak uygulamada geliştirilmesi gereken alanlar olduğu değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün 2018 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Gelir Gider Farkının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

İdarenin 2018 yılı kesin hesabında oluşan ve Büyükşehir belediyesine aktarılması gereken 238.288.497,70 TL tutarındaki gelir gider farkının 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı yerine 362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabına kaydedildiği görülmüştür.

5216 Sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin (j) bendi gereği aynen:

"Bağlı kuruluşların kesin hesaplarındaki gelirleri ile giderleri arasında oluşan fazlalık sonucu aktarılacak gelirler"

Büyükşehir belediyesinin gelirleri arasında sayılmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 363 Kamu İdareleri Payları Hesabını düzenleyen 276 ve 277'inci maddeleri;

"(1) Bu hesap, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılır."

"(1) Kamu idareleri payları hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarlar bir taraftan bu hesaba alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer

tarafından 835- Gider Yansıtma Hesabına alacak, 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç kaydedilir.”

Şeklinde hüküm altına alınmıştır.

İdarenin kesin hesabında oluşan gelir gider fazlasını 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı kullanılmak suretiyle Büyükşehir Belediyesine ilgili mevzuatı gereği aktarması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulguda belirtildiği üzere; Büyükşehir Belediyesi'ne aktarılması gereken gelir gider farkı Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276. ve 277. maddelerinde getirilen düzenlemeler doğrultusunda, 363 Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, hata ile ilgili gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Takipteki Kurum Alacakları Hesabının Kullanılmaması

132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında yer alan ve vadesinde tahsil edilemeyen tutarların 137 Takipteki Kurum Alacakları Hebasına kaydedilmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "137 Takipteki Kurum Alacakları Hebası " başlıklı 103'üncü maddesinde;

“ (1) Bu hesap, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesinde tahsil edilemeyenler ile bu tutarlara ilişkin olarak hesaplanan faiz alacaklarından anaparaya eklenmemiş olanların takibe alınarak izlenmesi için kullanılır.”

“Hesabın işleyişi” başlıklı 104 üncü maddesinde;

“ (1) Takipteki kurum alacakları hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıdaki gibidir.

a) Borç

1) Dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacaklarından vadesinde tahsil edilemeyen tutarlar bu hesaba borç; 132-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

2) Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacaklarından çeşitli nedenlerle muaccel hale gelmiş tutarlar bu hesaba borç; 232-Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

...” denilmektedir.

Yukarıda yer verilen hükümlere göre, Kurum tarafından verilen borçlardan alacaklar hesabına kaydedilen tutarların vadesinde tahsil edilememesi durumunda 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabına kaydedilmesi gerektiği düzenlenmiştir. Kurumca Ankara Büyükşehir Belediyesine verilen 1.898.243.262,04 TL ile EGO Genel Müdürlüğüne verilen 222.621.509,28 TL borçların vadesinde tahsil edilemeyen kısımlarına ait tutarların 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabına kaydedilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Ankara Büyükşehir Belediyesi'ne verilen borçların tamamı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 27. maddesinde getirilen düzenleme çerçevesinde verilmektedir. Anılan kanunun 27. maddesi ***“Büyükşehir belediyesi ile bağlı kuruluşları, belediye başkanının onayı ile birbirlerinin nakit ihtiyacını karşılayabilir. Bu şekildeki ödünç vermelerde faiz uygulanmaz.”*** hükmüne haizdir. Kanunda getirilen bu düzenleme çerçevesinde verilen borçların geri ödemesiyle ilgili olarak herhangi bir vade uygulaması bulunmadığından 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izleme yapılamamaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından, borçların tamamının 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 27'nci maddesinde getirilen düzenleme çerçevesinde verildiği, borçların geri ödemesiyle ilgili olarak herhangi bir vade uygulaması bulunmadığından 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izleme yapılamadığı bildirilmiştir.

Kurum cevabı belirtilen hususlar bulguda yer alan tespiti açıklamaktan uzaktır. Bulguda, 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabının kullanılmaması sorulmuş olmasına karşın, cevapta 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izleme yapılamadığı belirtilmiştir.

Yine, bulguda 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabının işleyişi açıklanmıştır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 27'nci maddesinde getirilen düzenleme ile; büyükşehir belediyeleri ile bağlı kuruluşlar birbirlerinin nakit ihtiyaçlarını karşılayabileceği, bu gibi işlemlerde ise faiz uygulanmayacağı hüküm altına alınmıştır. Ancak bu düzenleme, verilen borçlardan kaynaklanan alacakların tahsil veya takip edilmeyeceğine dair bir hüküm getirmemiştir. Diğer bir deyişle, verilen borçlardan kaynaklanan alacakların vadeleri belirtilmeli ve vadesinde tahsil edilmeyen kısımlar ilgili muhasebe kayıtlarında yer almalıdır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Kurum Faaliyet Sonuçları Tablosunda Vergi Gelirleri Hesabının Bakiye Vermesi

Kurumun kendisine ait herhangi bir vergi geliri olmamasına rağmen 600.1 Vergi Gelirleri Hesabının alacak bakiyesi verdiği görülmüştür.

2464 sayılı Kanunun “Çevre temizlik vergisi” başlıklı mükerrer 44’üncü maddesinde;

“Su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılır. Bu suretle tahakkuk eden vergi, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edilir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilir.” denilmektedir.

Su ve kanalizasyon idarelerince tahakkuk ettirilen çevre temizlik vergisi Kurumun kendine ait bir gelir değildir. Tahsil edilen tutarın yüzde sekseni ilgili ilçe belediyesine, yüzde yirmisi ise büyükşehir belediyesine gönderilir. Kurum mali tablolarında ise tahsil edilen çevre temizlik 600.1 Vergi Gelirleri Hesabı içinde muhasebeleştirilmekte, söz konusu vergi kurumun kendi geliri gibi görünmektedir. Bahsedildiği üzere, çevre temizlik vergisi konutlarda su faturası üzerinden tahsil edilmekte, su idaresinin fonksiyonu ise bu vergiyi ilgili idarelere göndermektir. Dolayısıyla, Kurumun kendine ait olmayan ve diğer belediyelere göndermesi gereken tutarın 600.1 Vergi Gelirleri Hesabı içinde muhasebeleştirilmesi sonucu Kurum mali tablolarında 63.293.956,17 TL hataya sebebiyet verilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Kuruluşumuzca 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun mükerrer 44. Maddesi hükümlerine göre tahsil edilmekte olan Çevre Temizlik Vergisi tutarlarının, 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı ve 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesaplarında izlenebilmesi ile ilgili olarak program çalışmaları devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Gider Taahhütleri Hesaplarının Kullanılmaması

Kurumun faaliyet dönemi içinde mal, hizmet veya yapım işlerine ilişkin gerçekleştirdiği ihaleler sonucunda yükleniciler ile idare arasında imzalanan sözleşmelere istinaden üzerinde

anlaşılan taahhütlere ait tutarların 920 Gider Taahhütleri ile 921 Gider Taahhütleri Karşılığı hesaplarında takip edilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "920 Gider Taahhütleri Hesabı" başlıklı 451'inci maddesinde;

"(1) Gider taahhütleri hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

1) Girişilen taahhüt tutarları ile bunlara ilave edilen her türlü taahhüt artışı bu hesaba borç, 921-Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce, girişilen taahhütlerden tamamlanmamış olan kısmı, bu hesaba borç, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Girişilen taahhüdün yerine getirilmesi nedeniyle sözleşme fiyatları üzerinden hesaplanan hakediş tutarları bu hesaba alacak, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına borç kaydedilir.

2) Herhangi bir nedenle feshedilen taahhüt tutarları sözleşme fiyatları üzerinden bu hesaba alacak, 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin, "921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı" başlıklı 453'üncü maddesinde ise; (1) Gider taahhütleri karşılığı hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

1) Gider taahhütleri hesabına borç kaydedilen tutarlar bu hesaba alacak kaydedilir.

b) Borç

1) Gider taahhütleri hesabına alacak yazılan tutarlar bu hesaba borç kaydedilir." denilmektedir.

Ankara Su Ve Kanalizasyon İdaresi'nin mizan ve diğer mali tablolarında yapılan incelemede; faaliyet dönemi içinde mal, hizmet veya yapım işlerine ait olmak üzere farklı yüklenicilerle sözleşme imzalanmış olmasına karşın Katma Değer Vergisi hariç sözleşme tutarlarının 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür. Oysa mevzuat ve muhasebe sistematığı açısından ilgili işlemler için bu hesapların kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu gider taahhütleri ile ilgili 920 Gider Taahhütleri ve 921 Gider Taahhütleri Karşılığı hesapların kullanılabilmesi için; elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanının olması ve ödeme emri ile birlikte birbirine uyumlu olarak veri girişinin yapılabilmesi amacıyla idareimiz tarafından veri tabanı oluşturulma çalışmaları başlatılmıştır. Veri tabanı sistemi henüz sonuçlanmamıştır. Veri tabanı sisteminin sonuçlanmasından sonra bulguda belirtildiği şekilde muhasebe kayıtları gerçekleştirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli düzeltme işlemlerine başlandığı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: İdarenin Şirketine Yapılan Sermaye Artırım Taahhüdünün Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

Sermaye artırım kararı kapsamında sermaye artırımına ilişkin taahhüt tutarının nasıl yapılacağı ve hangi hesaba kaydedileceği Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 184 ve 185'inci maddelerinde açıklanmıştır.

Sermaye Taahhütleri Hesabının niteliği başlıklı 184'üncü maddesinde aynen:

"(1) Sermaye taahhütleri hesabı, mahalli idarelerin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılır."

Sermaye Taahhütleri Hesabının işleyişi başlıklı 185'inci maddede aynen:

"(1) Sermaye taahhütleri hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Sermaye taahhüt tutarları bu hesaba alacak, ilgili malî duran varlık hesabına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Yerine getirilen sermaye taahhüt tutarları bir taraftan bu hesaba borç, taahhüdün yerine getirilme şekline göre ilgili hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri

Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

2) Sermaye taahhütlerinden vazgeçilen tutarlar bu hesaba borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Yönetmeliğin ilgili hükümleri dikkate alındığında mahalli idarelerin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin 247 Sermaye Taahhütleri Hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Muhasebe kayıtları incelendiğinde, İdarenin %29,76’sına sahip olduğu BUGSAŞ Başkent Ulaşım ve Doğalgaz Hizmetleri Proje Taahhüt Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi’nin kayıtlı sermayesinin 40.000.000,00 TL’den, 06.03.2017 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında alınan kararı ile 90.000.000,00 TL çıkarılmasına yönelik sermaye taahhüdüne girişilmesine karşın; 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabı ve 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına herhangi bir kayıt yapılmadığı tespit edilmiştir.

Sermaye taahhüdü kapsamında, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermaye Hesabı ile 247 Sermaye Taahhütleri Hesabına İdarenin payına düşen 14.880.000,00 TL tutarında sermaye artırım taahhüdünün muhasebe kaydı yapılmamıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtilen husus dikkate alınarak 2019 mali yılı içerisinde gerekli muhasebe kaydı gerçekleştirilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması

İdarenin Ankara Büyükşehir Belediyesi’ne tahsis ettiği sekiz ayrı taşınmaz ile İdareye muhtelif kurumlar tarafından tahsis edilmiş 206 taşınmazın, Net Değer Hesabı’nda takip edilmediği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde 250 Arazi Ve Arsalar Hesabı 188 ve 189’uncu maddelerde açıklanmıştır. “*Hesabın Niteliği*” başlıklı 188’inci maddesinde aynen:

“Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerinin her türlü arazi ve arsaları ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denilmektedir.

Hesabın İşleyişi başlıklı 189'uncu maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir.

Maddenin borç kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrasında aynen:

“(5)Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir.”

Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrasında aynen:

“(5) Tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir.” denilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde 252 Binalar Hesabı 192 ve 193'üncü maddelerde açıklanmıştır. *“Hesabın Niteliği “* başlıklı 192'nci maddesinde aynen:

“Binalar hesabı, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere, kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan binalar ile bunlardan tahsise konu edilenlerin izlenmesi için kullanılır.” denilmiştir.

Hesabın İşleyişi başlıklı 193'üncü maddesinde hesaba ilişkin borç ve alacak kayıtları gösterilmiştir.

Maddenin borç kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrasında:

“(6) Tahsise konu edilen binalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Maddenin alacak kayıtlarının açıklandığı ilgili fıkrası ise:

“(7) Tahsise konu edilen binalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedilir. Ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarı 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-

Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç kaydedilir.” şeklindedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükmü gereği İdarenin tahsis ettiği ve idareye tahsis edilen taşınmazların muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden Arazi ve Arsalar Hesabı ile Binalar Hesabının Net Değer hesabıyla, ayrılmış amortisman tutarlarının da yine Net Değer Hesabıyla karşılıklı çalıştırılarak izlenmesi gerektiğinden hareketle Öz kaynaklar ile Maddi Duran Varlıklar Hesap Alanları, tahsis edilen ve tahsis edilmiş taşınmazların muhasebede kayıtlı tutarları kadar doğru ve güvenilir bilgi içermemektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulgudaki önerilere uygun bir şekilde yürürlükteki mevzuat çerçevesinde tahsisli taşınmazların muhasebe kayıtlarının yapılması ile ilgili çalışmalar İdaremizce başlatılmış olup, halen devam etmektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "990 Kiraya verilen duran varlıklar hesabı" başlıklı 475'inci maddesinde aynen:

"(1) Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar hesabının işleyişi başlıklı 476'ıncı maddesinde aynen:

"(1) Kiraya verilen duran varlıklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Kiraya verilen duran varlıklar, kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba borç, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenler kayıtlı değerleri üzerinden bu hesaba alacak, 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabına borç kaydedilir." denilmektedir.

İdarenin mizan ve diğer mali tablolarda yapılan incelemede; kira sözleşmesine konu olan maddi duran varlıkların 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı İle 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesaplarına kaydedilmediği görülmüştür. Oysa mevzuat ve muhasebe sistematığı açısından ilgili işlemler için bu hesapların kullanılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda; kira sözleşmesine konu olan varlıkların, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesaplarında izlenmesi gerektiği belirtilmiş ise de; idaremizce kiraya verilen duran varlıklarla ilgili olarak gerçekleştirilen işlemler mal alımı şeklinde tamamlandığından ve bu sebeple sabit kıymetlere

kayıtları yapılamadığından ve ayrıca bu yerlerin bağımsız tapuları bulunmadığından takibi yapılan 600.03.06 Kira Gelirleri hesabının yanısıra bulguda belirtilen nazım hesaplarda takip edilememektedir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kiraya verilen duran varlıklarla ilgili olarak gerçekleştirilen işlemlerin mal alımı şeklinde olduğu, bu sebeple sabit kıymetlere kayıtları yapılamadığı, bu yerlerin bağımsız tapuları bulunmadığından takibi yapılan 600.03.06 Kira Gelirleri hesabının yanısıra bulguda belirtilen nazım hesaplarda takip edilemediği bildirilmiştir.

Bulguda, 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı İle 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesaplarına yapılacak kayıtlara ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir. Aski Genel Müdürlüğü de mevcut muhasebe Yönetmelikleri uyarınca bu kayıtları yapmak durumundadır, Kuruma ayrıca bir muafiyet tanınmamıştır. Dolayısıyla, Kurum cevabında belirtilen hususlar bulgu konusu tespiti ortadan kaldırmamaktadır.

Bu itibarla, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Kamu idaresinin mali tablolarında 2018 yılı içinde toplam 4.430.937,10 TL(Temmuz ayı sonu itibariyle) mevduat faiz geliri elde ettiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin %15 gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Gayri safilik ilkesi*" başlıklı 39'uncu maddesinde; "*Gelir ve giderler, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedilir*" denilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin "*Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi*" başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında; "*Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur.*"

Hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Gelirler Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Mevduat faizlerinin net tutar olarak kaydedilmesi şeklinde yapılan hatalı muhasebeleştirme dolayısıyla, 600.05.01.09.03 hesap kodunda izlenen mevduat faizlerinin ve 630.03.04.03.01 hesap kodunda izlenen vergi ödemeleri ve benzeri giderlerinin 781.930,07 TL eksik görünmesine sebep olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda belirtildiği üzere mevduat faiz gelirlerinin muhasebeleştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeler yapılarak bulguya uygun hareket edilecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: Birinci Grup Su Tarifesinin Kanuna Aykırı Olarak Belirlenmesi

6360 sayılı sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna aykırı olarak su tarifesi belirlendiği görülmüştür.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici Madde 1’de;

“ ...

(15)Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payları beş yıl süreyle alınmaz ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendi, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci bendi ile beşinci bendi, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendi hükümleri 31/12/2017 tarihine kadar (bu tarih dâhil) uygulanmaya devam edilir. Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret beş yıl süreyle en düşük tarifinin % 25’ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 2 nci maddesi ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerlerde de bu fıkra hükmü uygulanır.

...

(28) (Ek: 14/3/2013-6447/1 md.) Bu fıkrayı ihdas eden Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan çeşitli kurum ve kuruluşlara ait kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde

Kararnameye bağlı cetvellerin ilgili bölümlerine eklenmiştir. Bu kadrolar hakkında ondokuzuncu fıkra hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/73 md.) Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüştürülen beldelerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) en düşük tarifenin %50'sini geçmeyecek şekilde belirlenir.” denilmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararında Ankara İlde su ve atıksu tarifeleri ile ilgili olarak “5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun ile Ankara Büyükşehir’e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallelerindeki aboneler için Ankara merkez için uygulanan su ve atıksu tarifesinden yapılan %60’lık oranın %55’e çekilerek uygulanması yönünde karar alınmıştır.

Meclis Kararının dayanağı olarak gösterilen mezkûr Kanun hükmü değerlendirildiğinde köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerler ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüştürülen beldelerde indirimli su tarifesinin uygulanabileceği düzenlenmiştir. Ankara Büyükşehir’e bağlanan ilçe merkezleri ve ilçelerin merkez mahallerindeki abonelere indirimli su tarifesinin uygulanmasına ilişkin olarak ne 5216 sayılı Kanun ne de 6360 sayılı Kanunda münhasır bir düzenleme vardır. Açıklanan gerekçelerle tarifelerin belirlenmesine ilişkin olan Meclis Kararının bu kısma ilişkin olan maddesi hukuki dayanaktan yoksun olup Büyükşehir’e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallerindeki abonelere uygulanan su ve atıksu tarifesinin mevzuata uygun hale getirilmesi gerekmektedir.

Tablo 5:Su ve Atıksu Tarifesi

	5216 Sayılı Kanun İle Bağlanan Tüm İlçeler Merkez Mahalleri ile Bağlı Diğer Yerler	6360 sayılı Kanun İle Bağlanan Tüm İlçeler Merkez Mahalleri ile Bağlı Diğer Yerler
--	--	--

Su ve Atıksu Tarifesinin Ankara Merkez İçin Uygulanan Su ve Atıksu Tarifesinin % 55 Oranında Uygulandığı Yerler	<ul style="list-style-type: none">• Bala• Elmadağ• Akyurt• Çubuk• Kazan• Kalecik• Ayaş	<ul style="list-style-type: none">• Beypazarı• Çamlıdere• Evren• Güdül• Haymana• Kızılcahamam• Nallıhan• Polatlı• Şereflikoçhisar
---	--	---

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz 2560 sayılı Kanun kapsamında görev ve yükümlülüklerini yerine getiren, müstakil bütçeli bir kamu kuruluşudur. Tabi olduğu 2560 sayılı kanun Büyükşehir Belediyelerindeki su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmekte olan ve bu belediyelere bağlı müstakil bütçeli ve ayrı tüzel kişiliği bulunan kuruluşların, görev ve işleyişlerini düzenlemektedir.

2560 sayılı Kanununun 2. Maddesine göre Ankara Büyükşehir Belediyesinin görev alanıyla sınırlı olmak üzere, içme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yer altı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması amacıyla proje yapmak, bu projelere göre tesis kurmak, kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak; kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız biçimde boşaltma yerine ulaştırılması ile arıtılması amacı ile her türlü tesisi kurmak, su kaynaklarının kirlenmesini önlemek ve bu hizmetlerle ilgili olarak belediyelere verilen yetkileri kullanmak kuruluşumuzun görevleri arasında bulunmaktadır.

Anılan kanunun su satış tarifelerinin belirlenmesine ilişkin hükümlerine gelince; Kanunun 6/f) Maddesine göre "**su satışı ve kullanılmış suların boşaltılmasına ilişkin tarifeleri inceleyerek karar bağlamak**" Genel Kurulun görevlerindedir.

2560 sayılı Kanununun 9/k) maddesinde "**Genel Müdürlükçe hazırlanan su satışı ve kullanılmış suların boşaltılmasına ilişkin tarifeleri tespit ederek Genel Kurulun onayına sunmak**" Yönetim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanunun 11/e) maddesinde ise **“23 üncü maddeye göre çıkarılacak yönetmeliğe uygun olarak su satışına ve kullanılmış suların uzaklaştırılması giderlerine ilişkin tarifeyi hazırlayıp Yönetim Kuruluna sunmak”** görevi Genel Müdüre verilmiştir.

İdaremiz gelir kaynaklarını gösteren 2560 sayılı Kanunun 13/a) maddesinde **“su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık tarifesine göre abonelerden alınacak ücretler”** idaremizin temel gelirleri arasında gösterilmiştir.

2560 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre ise **“ su satışı, kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması, septik çukurların boşaltılması giderleri için ayrı tarifeler yapılır. Bu tarifelerin tespitinde yönetim ve işletme giderleri ile amortismanların doğrudan gider yazılan (aktifleştirilmeyen) yenileme, ıslah ve tevzi masrafları ve bir kar oranı esas alınır”**.

"Yukarıda zikredilen mevzuat hükümleri uyarınca hazırlanarak Sayıştay Daireler Kurulu'nun 21.05.2013 tarih ve 28769 Sayılı Kararı doğrultusunda Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.08.2013 tarih ve 1532 Sayılı Kararı ile kabul edilen Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9. maddenin 2. Fıkrasında **“Mevzuatta yapılan değişiklikler uyarınca İdarenin hizmet alanı içerisine dahil edilen yeni yerleşim yerlerinde su ve atıksu tarifeleri diğer yerlere nazaran Genel Kurul'ca farklı belirlenebilir.”** dendiğinden Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 Sayılı kararında Ankara İlinde su ve Atıksu tarifeleri ile ilgili olarak 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Ankara Büyükşehir'e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallelerindeki aboneler için Ankara merkez için uygulanan su ve atıksu tarifesinden yapılan %60'lık oranın %55'e çekilerek uygulanmasına karar verilmiştir.

Sonuç olarak 2560 sayılı kanunun 6/f ve 23. maddeleri ile Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin 9. maddesinin 2. fıkrasında belirtildiği üzere Ankara Büyükşehir Belediyesine verilen yetki doğrultusunda meclis kararı ile bulguya konu birinci grup su tarifesi belirlenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusu hususa ilişkin olarak göndermiş olduğu cevabında özetle; 2560 sayılı Kanunun 6/f ve 23. maddeleri ile Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9. maddenin 2. Fıkrasında **“Mevzuatta yapılan değişiklikler uyarınca**

İdarenin hizmet alanı içerisine dahil edilen yeni yerleşim yerlerinde su ve atıksu tarifeleri diğer yerlere nazaran Genel Kurul'ca farklı belirlenebilir.” dendiğinden bahisle Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 Sayılı kararında Ankara İlinde su ve Atıksu tarifeleri ile ilgili olarak 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Ankara Büyükşehir'e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallelerindeki aboneler için Ankara merkez için uygulanan su ve atıksu tarifesinden yapılan %60'lık oranın %55'e çekilerek uygulanmasına karar verildiği ifade edilmiştir.

5216 ve 6360 sayılı Kanunlar ile büyükşehire bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallerindeki abonelere uygulanan su ve atıksu tarifesinin, büyükşehir merkez için belirlenen su ve atıksu tarifesinden indirim yapılarak tespit edileceğine ilişkin olarak münhasır bir düzenlemeye yer verilmemiştir. İndirimli özel su tarifesinin uygulanacağı abonelerin, köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerler ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüştürülen beldelerde uygulanabileceği düzenlenmiştir. Bu yerler ile ilgili olarak 6360 sayılı Kanunda uygulanacak olan su tarifeleri azami olarak köyler için en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyeceği ve beldeler için ise en düşük tarifenin %50'sini geçmeyeceği şeklinde düzenlenmiştir.

Bu nedenle; 2560 sayılı Kanunun 23'üncü maddesine dayanılarak hazırlan Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9'uncu maddenin 22'nci Fıkrasına göre sadece büyükşehire bağlanan köyler ile beldelerde uygulanacak olan su ve atıksu tarifelerinin, 6360 sayılı Kanunda belirtilen azami sınırları geçmemek üzere Genel Kurul'ca diğer yerlere nazaran farklı olarak belirlenebilir. Bu belirtilen yerler dışındaki yerler için Yönetmeliğin bu maddesine dayanarak büyükşehir'e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallerindeki abonelere indirimli su ve atıksu tarifesinin uygulanması mümkün değildir.

Yukarıda açıklanan gerekçeler çerçevesinde; Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından alınmış olan bu karar hukuki dayanaktan yoksun olup büyükşehire bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallerindeki abonelere uygulanan su ve atıksu tarifesinin, büyükşehir merkez için belirlenen su ve atıksu tarifesinden uygulanması gerekmektedir.

BULGU 4: Güvence Bedellerinin İlgili İlçe Belediyelerinden Ödenmesine İlişkin Karar Alınması

6360 sayılı Kanun ile görev ve yetki alanı il mülki sınırı olan ASKİ Genel

Müdürlüğü'nce tahakkuk ve iade işlemleri gerçekleştirilmesi gereken güvence bedellerine ilişkin tutarların ilgili ilçe belediyelerine bırakıldığı görülmüştür.

12.11.2012 tarihli ve 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun' un geçici 1' nci maddesinde;

“ ...

Büyükşehir İlçe Belediyesi olan Belediyelerce yürütülen su, kanalizasyon, katı atık depolama ve bertaraf, ulaşım her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere personel, her türlü taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları komisyonca ilgisine göre Büyükşehir Belediyesi ile ilgili bağlı kuruluş arasında paylaşılır.

...” denilmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun Ek 2' nci maddesinde;

“Birleşme, katılma veya geçici 2 nci madde gereğince büyükşehir belediyesi sınırlarına giren belediyelerin yürütmekte olduğu su, kanalizasyon, katı atık, ulaşım, her çeşit yolcu ve yük terminalleri, toptancı halleri, mezbaha, mezarlık ve itfaiye hizmetlerine ilişkin olmak üzere bina, tesis, araç, gereç, taşınır ve taşınmaz malları ve bu hizmetlerin yerine getirilmesine yönelik yatırım, alacak ve borçları büyükşehir belediyesine veya ilgili bağlı kuruluşuna devredilir.” hükmü yer almaktadır.

6360 sayılı On Dört ilde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gereği Ankara il mülki sınırları içinde su ve kanalizasyon ile ilgili hüküm ve tasarruflar ASKİ Genel Müdürlüğü'ne geçmiştir. Daha önce Ankara il sınırlarında ilçe belediye başkanlıkları bünyesinde faaliyet gösteren su birimlerinin görevi, bu tarihten itibaren sona ermiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 10.06.2014 ve 899 nolu kararıyla; 6360 sayılı Kanun ile su ve kanalizasyon hizmetleri ASKİ Genel Müdürlüğüne devredilen belediyelerin tahsil ettikleri güvence bedellerini düzenli bir şekilde bildirmemeleri nedeni ile güvence bedellerinin ilgili belediyelerden ödenmesi yönünde karar alınmıştır.

Söz konusu mevzuat kapsamında, ilgili meclis kararının yukarıda bahsedilen hükümlere aykırılık taşıdığı açıktır. Dolayısıyla, güvence bedellerinin ilgili ilçe belediyeleri yerine ASKİ Genel Müdürlüğü'nce iade edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "6360 sayılı kanun ile su ve kanalizasyon hizmetleri idaremize devredilen yerlerde mevcut aboneliklerin sona erdirilmesi durumunda güvence bedellerinin iadesine ilişkin olarak hakem heyetlerine müracaatlarda bulunmaktadır. Hakem

heyetleri tarafından güvence bedellerinin idaremizce ödenmesi gerektiği yönünde kararlar verilmesi durumunda bu kararlar idaremizce yerine getirilmekte ve güvence bedelleri abonelere iade edilmektedir. Yine bu yönde verilen hakem heyeti kararlarına karşı makam oluru alınmak suretiyle itiraz yoluna gidilmemekte ve idaremizin gereksiz yere masrafa sokulması engellenmektedir. Güvence bedelinin iadesi yönünde hakem heyetine başvurulmaksızın idaremize direk olarak yapılacak müracaatların olumlu bir şekilde sonuçlandırılması hususunda da gerekli çalışmalar yapılacaktır. Yani uygulamada 6360 sayılı kanun ile hizmet alanı idaremize devredilen bu yerlerde sona erdirilen mevcut aboneliklerin güvence bedellerinin iadesi yönünde yaşanan sorunlar en aza indirgenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak Hakem heyetleri tarafından güvence bedellerinin idarece ödenmesi gerektiği yönünde kararlar verilmesi durumunda bu kararların yerine getirildiği, hakem heyetine başvurmaksızın idareye yapılacak olan güvence bedellerinin iadesi konusunda da çalışmalar yapıldığı bildirilmiştir. Bulguda ayrıntılı olarak belirtildiği üzere, mevcut mevzuatta güvence bedellerinin iadesinin ASKİ Genel Müdürlüğü'nce yapılması gerekmektedir. Bunun için tüketici hakem heyeti kararlarına da ihtiyaç bulunmamaktadır.

Bu itibarla, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Kuruma Ait Resmi Araç ve İş Makinalarının Zorunlu Mali Sorumluluk Trafik Sigortalarının Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılması

Kuruma ait resmi araç ve iş makinalarının zorunlu mali sorumluluk trafik sigortalarının açık ihale usulü yerine doğrudan temin yöntemiyle yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "*Temel ilkeler*" başlıklı 5'inci maddesinde;

"Madde 5- İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri birarada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir" denilmektedir.

2018 yılı işlemlerinin incelenmesi neticesinde, Kuruma ait resmi araçların zorunlu mali trafik sigortalarının yapılması işlerinin, 4734 sayılı Kanunun 22/d maddesine göre aynı

firmadan yapıldığı görülmüştür. İlgili mevzuatta, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla işlerin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır. 4734 sayılı Kanunun öngördüğü temel usul açık ihale olup, doğrudan temin yöntemi ancak mevzuatın öngörüldüğü hallerde kullanılabilir. Bu itibarla, Kuruma ait resmi araç ve iş makinalarının zorunlu mali trafik sigortalarının yapılması işinin, açık ihale yerine doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirilmesi mevzuata aykırılık taşımaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Sigorta hizmetleri, 4734 sayılı Kanunun 4 üncü maddesindeki hizmetler kapsamında yer aldığından, anılan Kanuna göre ihale edilmesi gerekmektedir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca yaptırılması zorunlu olan mali sorumluluk sigortası ihalelerinde, İdareler araç sayısı ve plaka numarasını belirtmek durumundadırlar. İsteklilerce araç sayısı, aracın kayıtlı olduğu il ve aracın hasarsızlık oranını dikkate alınarak teklifler verilmektedir. İdarelerce, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu uyarınca yaptırılması Zorunlu Mali Sorumluluk sigortası ihalelerinde; Hazine Müsteşarlığınca hazırlanan ve Müsteşarlığın bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığınca onaylanarak yayımlanan Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatının esas alınması gerekmektedir.

Araç ve iş makinaları için 12.04.2017 tarihinde Hazine Müsteşarlığınca uygulamaya konulan; 10.04.2017 tarih ve 2017/1 sayılı genelge ve sektör duyurusu (Ek:1) ile 12.04.2017 tarihi itibarıyla trafik sigortasında tavan prim uygulamasına geçilmiştir. Bu uygulama sonrasında tüm sigorta şirketlerinin verebileceği azami primler belli olduğundan; her aracın primi, poliçenin düzenleneceği tarihteki hasarsızlık kademesine ve yürürlükteki azami primlere göre ayrı ayrı belirlenebilmektedir. Bahsi geçen Genelge tarihinden önceki yıllarda söz konusu işlerin tamamı açık ihale yolu ile yapılmıştır. Genelge sonrasında ise, poliçe bitim tarihine bir aylık süre kalana kadar teklif verilemeyeceği, kullanılan sistemin buna izin vermediği sigorta şirketlerince belirtilmektedir.

Bulguya konu olan sigortalara benzerlik arz eden 2017 yılı sigortaları için idaremizce **2017/124502 İKN** ile 13 Nisan 2017 tarihinde Açık ihaleye çıkmış olup, ihaleye katılım olmadığından ihalemiz iptal edilmiştir. 2018 yılında ise yürürlükte olan poliçelerde bitim tarihine kadar hasar dosyası açılıp açılmayacağı belli olmadığından önceden tespit yapılamamış ve sigorta şirketlerinden yaklaşık maliyetin tespiti konusunda bile teklif alınamamıştır. Bu nedenle 2017 yılında yaşanan tecrübeye dikkate alınarak işlemlerin uzaması halinde idarenin idari, cezai ve mali yaptırımlarla karşı karşıya kalmaması maksadıyla, poliçelerin bitim

tarihlerinin farklı olduğu da dikkate alınarak, Kamu İhale Kanununun 22/d maddesi (Doğrudan Temin) yolu ile yaptırılması zorunluluğu hasıl olmuştur.

KİK 22/d maddesine göre yapılan tüm işlemlerde her araç ve iş makineleri için ayrı ayrı teklif istenmesine rağmen, isteğimize uygun ve tüm araç ve iş makinelerine ait teklif verilmemiştir. Tüm alımlarda teklifler en az üç firma üzerinden alınmış, en uygun ve ucuz teklif veren firma üzerinden işlem yapılmıştır.

İdaremizde kamu kaynaklarının etkin ve verimli kullanılması konusunda azami hassasiyet gösterilmektedir. Bu kapsamda; ilerleyen süreçte zorunlu trafik sigortaların yeniden açık ihale ile yaptırılması İdaremizce gündeme alınmıştır. Mevzuata ve olası değişikliklerine uyum konusunda azami hassasiyet gösterilerek, bulguda belirtilen önerilere titizlikle uyulacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare tarafından, Hazine Müsteşarlığınca uygulamaya konulan; 10.04.2017 tarih ve 2017/1 sayılı genelge ve sektör duyurusu ile 12.04.2017 tarihi itibariyle trafik sigortasında tavan prim uygulamasına geçildiği, Genelge sonrasında, poliçe bitim tarihine bir aylık süre kalana kadar teklif verilemeyeceği, kullanılan sistemin buna izin vermediği, 2017 yılı içinde açık ihaleye çıkıldığı, ancak teklif gelmediği, ilerleyen süreçte zorunlu trafik sigortaların yeniden açık ihale ile yaptırılmasının İdarece gündeme alındığı, mevzuata değişikliklerine uyum konusunda azami hassasiyet gösterilerek, bulguda belirtilen önerilere titizlikle uyulacağı bildirilmiştir.

Bulguda açıklandığı üzere, 4734 sayılı Kanunun öngördüğü temel usul açık ihale olup, doğrudan temin yöntemi ancak mevzuatın öngörüldüğü hallerde kullanılabilir. İdare tarafından zorunlu mali trafik sigortası işinin 2017 yılında açık ihale ile yapılmaya çalışıldığı ancak teklif gelmediği belirtilse de, aynı döneme ilişkin ekap üzerinden yapılan sorgulamada birçok kamu kurumunun bu alımı açık ihale yöntemi ile gerçekleştirdiği görülmüştür. Dolayısıyla, bu alımları ihale yöntemi ile gerçekleştiren diğer kamu kurumları ile iletişime geçilmesi faydalı olacaktır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Kurumca Belirlenen Su ve Atıksu Tarifelerinin Kanuna Aykırı Olarak KDV Hariç Olarak Tespit Edilmesi

Kurumca belirlenen su tarifelerinin Katma Değer Vergisi Kanunu'na aykırı olarak KDV hariç olarak tespit edildiği görülmüştür.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 20/4' üncü maddesinde;

"4. Belli bir tarifeye göre fiyatı tespit edilen işler ile bedelin biletle tahsil edildiği hallerde tarife ve bilet bedeli Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunur ve vergi müşteriye ayrıca intikal ettirilmez." denilmektedir.

İSKİ Kanunu'nun 13'üncü maddesinde su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık, tarifesine göre abonelerden alınacak ücretler Kurum gelirleri arasında sayılmıştır. Yine Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde, Yönetmeliğin 7 ve 8'inci maddesinde sayılan abone tür ve gruplarına uygulanacak su ve atıksu tarifelerinin Genel Kurulca ayrı ayrı belirlenebileceği belirtilmiştir.

İlgili mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde, abone grupları itibari ile belirlenen su ve atıksu tarifelerinin KDV dâhil olarak tespit edilmesi hüküm altına alınmıştır. Ancak, uygulamada su tarifelerinin KDV hariç olarak belirlendiği görülmüştür. Dolayısıyla, tarifelerin bu şekilde belirlenmesi mevcut mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2560 sayılı Kuruluş Kanunumuzun 23. Maddesinde "Su satışı, kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması, septik çukurların boşaltılması giderleri için ayrı tarifeler yapılır. Bu tarifelerin tespitinde, yönetim ve işletme giderleri ile, amortismanları doğrudan gider yazılan (aktifleştirilmeyen) yenileme, ıslah ve tevsi masrafları ve bir kar oranı esas alınır.

Tarifelerin tespiti ile tahsilatla ilgili usul ve esaslar bir yönetmelik ile belirlenir."

Hükmü yer almaktadır. Bu maddeye istinaden hazırlanan Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin 9 - 10 maddelerinde açıklanan kalemler dikkate alınarak hesaplanan maliyete göre su ve atık su fiyatları belirlenmekte ve İdaremiz Genel Kurulu olarak görev yapan Büyükşehir Belediye Meclisinin onayından sonra yürürlüğe girmektedir.

Bulgu da konu edilen su ve atık su tarifeleri belirtilen bu esaslar çerçevesinde gider kalemlerine göre suyun maliyeti hesaplanarak hazırlanmış ve Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararı ile kabul edilmiştir.

KDV uygulamasının yasal dayanağı 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunudur. Bu kanunun 28. Madde hükmü uyarınca su faturalarında verilen hizmet nedeniyle KDV tahakkuku yapılarak bu tahakkuk tahsil edildikten sonra Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı bünyesinde idaremizin kayıtlı bulunduğu vergi dairesine yatırılmaktadır. Mal ve hizmetlere uygulanacak katma değer vergisi oranlarının tespitine ilişkin olarak 29.12.2004 gün ve 25685 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca su faturalarında şu anda uygulanan KDV oranı %08'dir. Mevzuata uygun şekilde hazırlanıp Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilen su ve atık su tarifesine 3065 sayılı KDV kanununda belirlenen oran nispetinde KDV uygulanmaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin 9–10 maddelerinde açıklanan kalemler dikkate alınarak hesaplanan maliyete göre su ve atık su fiyatlarının belirlendiği, mevzuata uygun şekilde hazırlanıp Büyükşehir Belediye Meclisince kabul edilen su ve atık su tarifesine 3065 sayılı KDV kanununda belirlenen oran nispetinde KDV uygulandığı bildirilmiştir.

Açıklandığı üzere, KDV Kanunu'nun 20/4'üncü maddesi belli bir tarifeye göre fiyatı tespit edilen işler için tarifenin Katma Değer Vergisi dahil edilerek tespit olunacağı hüküm altına alınmıştır. ASKİ Genel Müdürlüğü Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin de söz konusu Kanun maddesine aykırı olmaması gerekmektedir. Ayrıca KDV Uygulama Tebliği'nde de konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Mandıralara Konut Tarifesi Üzerinden Abonelik Yapılması

Kurumca, mandıralara işyeri tarifesi yerine konut tarifesi üzerinden abonelik tesis edildiği görülmüştür.

Kurum tarife cetveline göre; Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararı ile mandıralara 1. ve 2.grupta yer alan konutlara uygulanan su ve atıksu tarifesinin %50'sinin uygulanacağı belirtilmiştir.

İşyeri kavramının içeriğine, Vergi Usul Kanunu'nun 156'ıncı maddesinde yer verilmiştir. İlgili maddeye göre işyeri;

"Ticari, sınai, zirai ve mesleki faaliyette işyeri, mağaza, idarehane, muayenehane, imalathane, şube, depo, kahvehane, eğlence ve spor yerleri, çiftlik ve hayvancılık tesisleri,

dalyan ve voli mahalleleri, maden ve ocakları, inşaat şantiyeleri ve vapur büfeleri gibi ticari ve mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan yerdir." denilmektedir.

Görüldüğü üzere, VUK' nun 156. maddesinde işyeri; ticari, sınai veya zirai veya mesleki bir faaliyetin icrasına tahsis edilmiş veya bu faaliyetlerde kullanılan yer şeklinde tanımlanmıştır. Mandıralar ise tabii olarak VUK'a göre işyeri olarak sınıflandırılmaktadır. Ancak, Kurumca belirlenen tarifede mandıralara 1. ve 2. Grupta yer alan konutlara uygulanan su atıksu tarifesinin %50'sinin uygulanacağı belirtilmektedir. Dolayısıyla, özü itibariyle işyeri sayılması gereken mandıralara konut tarifesi üzerinden abonelik tesis edilmesi mevzuata aykırılık taşımaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "Sayıştay Daireler Kurulu'nun 21.05.2013 tarih ve 28769 Sayılı Kararı doğrultusunda Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.08.2013 tarih ve 1532 Sayılı Kararı ile kabul edilen Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9. Maddenin 1. Fıkrasında ***"Bu yönetmeliğin 7 ve 8 inci maddesinde savılan abone tür ve gruplarına uygulanacak su ve atıksu tarifeleri Genel Kurulca ayrı ayrı belirlenebilir. Aboneler, abone grupları için belirlenen avantajlı tarifelerden yalnızca birinden faydalanabilir."*** 2. Fıkrasında ***"Mevzuatta yapılan değişiklikler uyarınca İdarenin hizmet alanı içerisine dahil edilen yeni yerleşim yerlerinde su ve atıksu tarifeleri diğer yerlere nazaran Genel Kurul'ca farklı belirlenebilir."*** hükümlerine yer verildiğinden Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararı ile mandıralara 1. ve 2. Grupta yer alan konutlara uygulanan su ve atıksu tarifesinin %50'si uygulanmaktadır.

Ayrıca 6360 sayılı kanunun geçici 1. Maddesinin 15. Fıkrası ***"Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payları altı yıl süreyle alınmaz ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendi, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci bendi ile beşinci bendi, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendi hükümleri 31/12/2020 tarihine kadar (bu tarih dâhil) uygulanmaya devam edilir. Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret altı yıl süreyle en düşük tarifenin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 2 nci maddesi ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerlerde de bu fıkra hükmü uygulanır."*** hükmünü içermektedir.

Bu madde hükmü de dikkate alınarak hazırlanan Kuruluşumuzca uygulanacak su ve atıksu tarifelerini belirleyen Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararında mandıralara uygulanacak tarife de belirlenmiştir. Söz konusu indirim bu kanun maddesine uygun bir şekilde gerçekleşmiştir.

Bu tarife incelendiğinde ayrı bir indirimin uygulanmadığı kanundaki indirim sınırının içinde kaldığı anlaşılabacaktır. Ayrıca şu anda uygulanmakta olan Tarifeler Ve Abone Hizmetleri yönetmeliğinin değişen mevzuata ve doğan ihtiyaçlara göre yeniden revize edilmesi hususunda idareimizce bir komisyon oluşturulmuş söz konusu komisyon çalışmalarını tamamlamış ve yürürlükteki yönetmeliğin 8. Maddesindeki “*Özel Tarifeli Aboneler*” bölümüne mandıra aboneliği de eklenmiştir. Değişiklik yürürlüğe girdiğinde bulguda bahsedilen konu kendiliğinden düzelmiş olacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Mevcut tarife incelendiğinde ayrı bir indirimin uygulanmadığı, 6360 sayılı Kanundaki indirim sınırının içinde kaldığı, ayrıca şu anda uygulanmakta olan Tarifeler ve Abone Yönetmeliğinin yeniden revize edilmesi hususunda idarece bir komisyon oluşturulduğu, Yönetmeliğin 8. Maddesindeki “*Özel Tarifeli Aboneler*” bölümüne mandıra aboneliğinin de eklendiği, değişiklik yürürlüğe girdiğinde bulguda bahsedilen konunun kendiliğinden düzelmiş olacağı bildirilmiştir.

Bulguda, mandıralara mevcut tarifelere göre, işyeri tarifesi yerine konut tarifesi üzerinden abonelik yapılması tespit konusu yapılmıştır. Belirtildiği üzere, esas itibari ile VUK'a göre işyeri olarak tanımlanan yere konut tarifesi üzerinden abonelik tesis edilmesi mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla, söz konusu abonelik türünün değiştirilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Ödeme Emri Belgelerinin Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği Hükümlerine Uygun Olarak Düzenlenmemesi

İdarenin hesap ve işlemleri ile muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda ödeme emri belgelerinin tek nüsha ve muhasebe birimince hazırlandığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun “*Giderin gerçekleştirilmesi*” başlıklı 33'üncü maddesi;

“ Bütçelerden bir giderin yapılabilmesi için iş, mal veya hizmetin belirlenmiş usul ve esaslara uygun olarak alındığının veya gerçekleştirildiğinin, görevlendirilmiş kişi veya komisyonlarca onaylanması ve gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerekir. (Değişik son cümle: 22/12/2005-5436/10 md.) Giderlerin gerçekleştirilmesi; harcama yetkililerince belirlenen görevli tarafından düzenlenen ödeme emri belgesinin harcama yetkilisince imzalanması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.”

şeklinde hüküm altına alınmıştır.

15.08.2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin “ Ödeme belgeleri ve bağlanacak kanıtlayıcı belgeler” başlıklı 4'üncü maddesinde aynen;

“(1) Ödeme belgesi en az üç nüsha düzenlenir. İlk nüshası bu Yönetmelikte belirtilen eki kanıtlayıcı belgeler ile birlikte istendiğinde Sayıştaya gönderilmek, ikinci nüshası ise saklanmak üzere muhasebe birimine verilir. Üçüncü nüsha da harcama biriminde muhafaza edilir.

...”

denilmektedir.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmüne göre harcama birimlerince iş, mal ve hizmet alındığında veya gerçekleştirildiğinde görevli kişilerce gerçekleştirme belgelerinin düzenlenmiş olması gerektiği düzenlenmiştir. Yine Yönetmeliği göre harcama birimlerince ödeme emri belgesinin üç nüsha düzenlenmesi gerektiği, bir nüshasının Sayıştaya gönderilmek, ikinci nüshasını ise saklamak üzere muhasebe birimine verileceği ve bir nüshasının ise muhafaza edileceği hüküm altına alınmıştır.

İdarenin harcama birimleri tarafından gerçekleştirilen harcamalara ilişkin olarak ilgili birim tarafından ödeme emri belgesinin hazırlanmadığı ve bu belgenin tek nüsha şeklinde muhasebe birimince hazırlandığı tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümlerine göre idarenin her harcama birimi gerçekleştirmiş olduğu iş, mal veya hizmet alımları kapsamında yapacağı ödemeler için en az üç nüsha ödeme emri belgesi düzenlemesi zorunluluk arz etmektedir. Dolayısıyla, ödeme emri belgesinin ilk nüshası Yönetmelikte belirtilen eki kanıtlayıcı belgeler ile birlikte istendiğinde Sayıştaya gönderilmek, ikinci nüshası ise saklanmak üzere muhasebe birimine verilmeli ve üçüncü nüshanın da harcama biriminde muhafaza edilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bilindiği üzere ödeme emirlerinin hazırlanabilmesi için muhasebe bilgisi ve tecrübesine sahip olunması gerektiği kuşkusuzdur. Bu bağlamda İdaremiz Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığınca verilecek eğitim sonunda, hem harcama birimlerinin

ödeme emirlerini kendilerinin hazırlaması, hem de ödeme emirlerinin 3 nüsha hazırlanması hususları bulguda belirtilen esaslara uygun olarak yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından bulgu konusu husus kabul edilmiş olup, sorunla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağı bildirilmiştir. Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 9: Sanayi Abone Grubunun Özelliğini Taşıyan Bazı Tesisler İçin Tarifesi Daha Yüksek Olan Ticarethane Abonelik Grubundan Elektrik Bedeli Ödenmesi

Kurumca ödemesi gerçekleştirilmiş olan elektrik faturalarının incelenmesi neticesinde; kuruma ait bazı arıtma tesisleri ve terfi istasyonları için sanayi abone grubu yerine ticarethane abone grubu üzerinden elektrik bedeli ödendiği tespit edilmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 5999-3 sayılı Kararı ile 31.12.2015 tarih ve 29579 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esasların 3'üncü maddesinde "Sanayi" abone grubunun, 7'nci maddesinde ise "Ticaretane" abone grubunun tanımı yapılmıştır.

Mezkûr Usul ve Esaslar'ın "Sanayi abone grubu" başlıklı 3'üncü maddesinin yedinci fıkrasında;

"Gerekli ölçü düzenini sağlamaları ve arıtma tesisi olduklarını ilgili mercilerce belgelemeleri halinde, çevre ve insan sağlığını korumak üzere içme suyu ve alıcı ortama verilen sıvı, gaz ve katı zehirli ve zararlı atıkların arıtılması amacıyla kurulan arıtma tesisleri aşağıda belirtilen şartlar dâhilinde sanayi abone grubunda değerlendirilir.

a) Sanayi abonelerinin, sanayi faaliyetlerine ilişkin olarak kurmuş oldukları arıtma tesisleri de sanayi abone grubu kapsamında olup, bu tesislere sanayi tesisinin ait olduğu tarife sınıfı ve tarife grubu hangisi ise o tarife sınıfı ve tarife grubuna ilişkin fiyat uygulanır.

b) Aboneliği Mahalli İdareler ve Mahalle İdare Birlikleri adına yapılan Mahalli İdareler ve Mahalle İdare Birliklerine ait arıtma tesislerine, bağlı oldukları gerilim seviyesine göre tek terimli sanayi tarife grubu fiyatı uygulanır.

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilenler dışındaki arıtma tesisleri, arıtma tesisinin ait olduğu müşterinin abone grubu kapsamındadır."

Hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri çerçevesinde ASKİ Genel Müdürlüğü'ne ait arıtma tesislerinin sanayi abone grubu tarifесinden elektrik enerjisi temin etmesi gerektiği

açıktır. Bazı arıtma tesisleri için sanayi abone grubuna geçilmiş olup, bir kısmı için ise henüz abonelik işlemleri gerçekleştirilmemiştir.

Ayrıca, arıtma tesislerine ham su pompalayan ve entegre tesis niteliğinde olan terfi merkezlerinin de arıtma tesislerinin mütemmim cüzü olması nedeniyle sanayi abone grubu içerisinde yer alması gerekmektedir. İlaveten, terfi istasyonlarının aboneliklerine ilişkin KOSKİ ve SUSKİ Genel Müdürlüklerince işlemlerin gerçekleştirildiği bilinmektedir. Bu itibarla, arıtma tesisleri ve terfi istasyonlarına ilişkin sanayi tarifesi üzerinden abonelik işlemlerinin tamamlanması, Kurumca ödenen elektrik faturalarında tasarruf sağlanmasında önemli bir adım teşkil edecektir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguya konu arıtma tesisleri ve terfi istasyonlarının elektrik tüketimi ile ilgili sanayi abone türüne geçişlerinin yapılabilmesi için alınması zorunlu belgelerin temini hususunda ilgili daire başkanlıklarınca çalışmalar başlatılmış, başlatılan bu çalışmalar neticesinde bir kısım tesislerin sanayi türü aboneliğe geçişi sağlanmış belli bir kısım tesis için ise çalışmalar halen devam etmektedir.

İdaremiz Tesisler Dairesi Başkanlığınca bu konuda Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığına yazı ile gerekli bildirimde bulunulmuş ve bunun üzerine 17 adet atık su arıtma tesisi için sanayi sicil belgesi alınmış ve alınan bu belgeler ile Enerjisa Başkent Elektrik Dağıtım Şirketine başvuruda bulunularak bu atık su arıtma tesislerinin sanayi türü aboneliğe geçişi sağlanmıştır.

Yine İdaremiz Tesisler Dairesi Başkanlığınca Su Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığına da aynı mahiyette yazı ile bildirimde bulunulmuş. Bunun üzerine Su Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığınca su arıtma tesisleri için sanayi sicil belgesi alınması hususunda girişimler başlatılmıştır. Bu kapsamda Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına müracaat edilerek su arıtma tesisleri için sanayi sicil belgesi verilmesi talep edilmiştir. Ancak bakanlıktan verilen cevabi yazıda "su arıtma faaliyetleri yürüten işletmelerin sanayi sicil kaydının yapılmasının mümkün olmadığı" belirtilmiş bu nedenle bu tesisler için sanayi sicil belgesi alınamamıştır. Dolayısıyla bu tesislerin sanayi türü aboneliğe geçişleri yapılamamıştır. Görüldüğü üzere bu konuda idaremize atfedilebilecek bir kusur bulunmamaktadır.

Öte yandan bulguda geçen diğer bir husus olan . arıtma tesislerine ham su pompalayan ve entegre tesis niteliğinde olan terfi merkezlerinin de arıtma tesislerinin mütemmim cüzü olması nedeniyle sanayi abone grubu içerisinde yer alması gerektirdiğine dair tespitle ilgili hususa gelince ise; bu konuda KOSKİ ve ŞUSKİ tarafından yapılan çalışmalar idaremizde de

esas alınmış, terfi istasyonlarına sanayi sicil belgesi verilebilmesi için önce Çevre Şehircilik Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğüne başvuruda bulunulmuş, buradan gelen olumsuz cevap üzerine bu defa su yönetimi genel müdürlüğüne gerekli başvurular yapılmış ancak yapılan bu başvurulara henüz olumlu bir cevap verilmemiştir.

Söz konusu İdarelerden, idaremize olumlu bir cevap gelmediği sürece terfi istasyonları vb aboneliklerimizin sanayi tarifesine geçiş işlemleri yapılamayacaktır. Bu noktada da idaremize atfedilebilecek bir kusur bulunmamaktadır." denilmektedir.

Sonuç olarak Arıtma tesisleri ve terfi istasyonlarının elektrik tüketimi ile ilgili sanayi abone türüne geçişlerinin yapılabilmesi için alınması zorunlu belgelerin temini hususunda ilgili daire başkanlıklarınca çalışmalar başlatıldığı, Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından sanayi sicil belgesi alınmadığı, terfi istasyonları için ise Çevre Şehircilik Bakanlığı Ankara İl Müdürlüğünden olumsuz cevap alındığı, idareye atfedilebilecek bir kusur bulunmadığı bildirilmiştir.

Kurum cevabının irdelenmesinden, idarenin bulguda ayrıntılı olarak bahsedilen tesislerin abonelikleri ile ilgili olarak gerekli çalışmaları başlattığı, ancak farklı kamu kurumlarından istenilen belgeleri temin edemediği anlaşılmıştır. Dolayısıyla bu işlemi gerçekleştiren KOSKİ ve SUSKİ gibi diğer su idareleri ile işlem süreçleri ile ilgili olarak bilgi paylaşımında bulunmaları yararlı olacaktır. Söz konusu süreçlerin tamamlanması durumunda Kurumca ödenen elektrik faturalarında tasarruf sağlanacaktır.

Bu itibarla, bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: Su Hizmet Tarifesinde Mevzuatta Aykırı İndirimli Tarife Uygulanması

Su Hizmet Tarifesinde içme ve kullanma suları ücreti kapsamında olmayan diğer hizmet ücretlerinde mevzuata aykırı olarak su tarifesinin merkezde ilgili abone türüne göre uygulanan tarifenin %20'sinin uygulandığı 5216 ile 6360 sayılı Kanunlar ile mahalle statüsü kazanmış köyler ve % 55'inin uygulandığı 5216 ile 6360 sayılı Kanunlar ile bağlanan tüm ilçeler merkez mahalleri ile bağlı diğer yerlerde bulunan abonelere indirimli tarife uygulandığı görülmüştür.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici Madde 1'de;

“ ...

(15) Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım payları beş yıl süreyle alınmaz ve 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının üçüncü bendi, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının birinci bendi ile beşinci bendi, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının beşinci bendi hükümleri 31/12/2017 tarihine kadar (bu tarih dâhil) uygulanmaya devam edilir. Bu yerlerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret beş yıl süreyle en düşük tarifenin % 25 'ini geçmeyecek şekilde belirlenir. 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun geçici 2 nci maddesi ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerlerde de bu fıkra hükmü uygulanır.

...

(28) (Ek: 14/3/2013-6447/1 md.) Bu fıkraı ihdas eden Kanuna ekli (1) sayılı listede yer alan çeşitli kurum ve kuruluşlara ait kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye bağlı cetvellerin ilgili bölümlerine eklenmiştir. Bu kadrolar hakkında ondokuzuncu fıkra hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/73 md.) Bu Kanuna göre tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüştürülen beldelerde içme ve kullanma suları için alınacak ücret 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) en düşük tarifenin %50'sini geçmeyecek şekilde belirlenir.”

Denilmektedir.

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararında diğer hizmetler için tarife belirlenirken, aboneleri üçe ayırarak; su kapama ve açma, arıza edeniyle sayaç sökme-takma, Vidanjör ile şube yolu bakım ücretlerinde mevzuata aykırı olarak indirim uygulamıştır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alındığında köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerler ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüştürülen beldelerde sadece içme ve kullanma suları için alınacak ücretlerde indirim yapılabileceği düzenlenmiş olup diğer ücretlere ilişkin olarak indirim uygulanmasına ilişkin olarak bir hükme yer verilmemiştir.

Açıklanan gerekçelerle diğer hizmet ücret tarifelerinin belirlenmesine ilişkin olan Meclis Kararının bu kısma ilişkin olan maddesi hukuki dayanaktan yoksun olup, tüm abonelere aynı oranda uygulanması gerekmektedir.

Tablo 6: Tarife ve Ücretler

	<i>Merkez Tarife uygulanan yerler</i>	<i>Su tarifesinde % 55 alınan yerlerde</i>	<i>Su tarifesinde % 20 alınan yerlerde</i>
Şube Yolu Bakım Ücreti	5,00-10,00 TL /Dönem	3,00 TL /Dönem	2,00 TL /Dönem
Sayaç Kapama Ücreti	15,00 TL	13,00 TL	12,00 TL
Sayaç Açma Ücreti	5,00 TL	13,00 TL	12,00 TL
Vidanjör Ücreti	160,50 TL /sefer	Konut Aboneleri İçin: 50,00 TL /sefer Konut Harici Aboneler İçin: 75,00 TL /sefer	Konut Aboneleri İçin: 25,00 TL /sefer Konut Harici Aboneler İçin: 75,00 TL /sefer

Kamu idaresi cevabında; "İdaremiz 2560 sayılı Kanun kapsamında olup, bu Kanun, Büyükşehir Belediyelerindeki su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmekte olan ve bu belediyelere bağlı müstakil bütçeli ve ayrı tüzel kişiliği bulunan kuruluşların, görev ve işleyişlerini düzenlemektedir.

2560 sayılı Kanununun 2. Maddesine göre Ankara Büyükşehir Belediyesinin görev alanıyla sınırlı olmak üzere, içme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yer altı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması amacıyla proje yapmak, bu projelere göre tesis kurmak, kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak; kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız biçimde boşaltma yerine ulaştırılması ile arıtılması amacı ile her türlü tesisi kurmak, su kaynaklarının kirlenmesini önlemek ve bu hizmetlerle ilgili olarak belediyelere verilen yetkileri kullanmak kuruluşumuzun görevleri arasında bulunmaktadır.

Anılan kanunun su satış tarifeleriyle ilgili hükümlerine gelince; Kanunun 6/f) Maddesine göre "su satışı ve kullanılmış suların boşaltılmasına ilişkin tarifeleri inceleyerek karar bağlamak" Genel Kurulun görevlerindedir.

2560 sayılı Kanunun 9/k) maddesinde “Genel Müdürlükçe hazırlanan su satışı ve kullanılmış suların boşaltılmasına ilişkin tarifeleri tespit ederek Genel Kurulun onayına sunmak” Yönetim Kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

Aynı Kanunun 11/e) maddesinde ise “23 üncü maddeye göre çıkarılacak yönetmeliğe uygun olarak su satışına ve kullanılmış suların uzaklaştırılması giderlerine ilişkin tarifeyi hazırlayıp Yönetim Kuruluna sunmak” görevi Genel Müdüre verilmiştir.

Kuruluşumuzun gelir kaynaklarını gösteren 2560 sayılı Kanunun 13/a) maddesinde “su satışı ve kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık tarifesine göre abonelerden alınacak ücretler” Kuruluşumuzun temel gelirleri arasında gösterilmiştir.

2560 sayılı Kanunun 23 üncü maddesine göre ise “ su satışı, kanalizasyon tesisi bulunan yerlerdeki kullanılmış suların uzaklaştırılması, septik çukurların boşaltılması giderleri için ayrı tarifeler yapılır. Bu tarifelerin tespitinde yönetim ve işletme giderleri ile amortismanların doğrudan gider yazılan (aktifleştirilmeyen) yenileme, ıslah ve tevzi masrafları ve bir kar oranı olmayacak nispetinde bir kar oranı esas alınır”.

Sayıştay Daireler Kurulu'nun 21.05.2013 tarih ve 28769 Sayılı Kararı doğrultusunda Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16.08.2013 tarih ve 1532 Sayılı Kararı ile kabul edilen Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9. maddenin 2. Fıkrasında “***Mevzuatta yapılan değişiklikler uyarınca İdarenin hizmet alanı içerisine dahil edilen yeni yerleşim yerlerinde su ve atıksu tarifeleri diğer yerlere nazaran Genel Kurul'ca farklı belirlenebilir.***” dendiğinden Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 Sayılı kararında Ankara İlinde su ve Atıksu tarifeleri ile ilgili olarak “5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun ile Ankara Büyükşehir'e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallelerindeki aboneler için Ankara merkez için uygulanan su ve atıksu tarifesinden yapılan %60'lık oranın %55'e çekilerek uygulanmasına karar verilmiştir.

Sonuç olarak 2560 sayılı kanunun 6/f ve 23. maddeleri ile Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliğinin 9. maddesinin 2. fıkrasında belirtildiği üzere Ankara Büyükşehir Belediyesine verilen yetki doğrultusunda meclis kararı ile bulguya konu tarife belirlenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak İdare bulgu konusu hususa ilişkin olarak göndermiş olduğu cevabında özetle; 2560 sayılı Kanunun 6/f ve 23. maddeleri ile Tarifeler ve Abone Hizmetleri

Yönetmeliği'nin 9. maddenin 2. Fıkrasında “*Mevzuatta yapılan değişiklikler uyarınca İdarenin hizmet alanı içerisine dahil edilen yeni yerleşim yerlerinde su ve atıksu tarifeleri diğer yerlere nazaran Genel Kurul'ca farklı belirlenebilir.*” dendiğinden bahisle Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 Sayılı kararında Ankara İlinde su ve Atıksu tarifeleri ile ilgili olarak 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Ankara Büyükşehir'e bağlanan tüm ilçeler ve ilçelerin merkez mahallelerindeki aboneler için Ankara merkez için uygulanan su ve atıksu tarifesinden yapılan %60'lık oranın %55'e çekilerek uygulanmasına karar verildiği ifade edilmiştir.

5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 6360 Sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile köy tüzel kişiliği kaldırılarak mahalleye dönüştürülen yerler ile tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüştürülen beldelerde su ve atıksu tarifelerinin indirimli olarak uygulanabileceği düzenlenmiştir.

Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin su ve hizmet tarifelerine ilişkin 11.12.2017 tarih ve 2335 sayılı kararında diğer hizmetler için tarife belirlenirken, aboneleri üçe ayırarak; su kapama ve açma, arıza edeniyle sayaç sökme-takma, vidanjör ile şube yolu bakım ücretlerinde indirim uygulanmıştır. Ancak, yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinde, sadece su ve atıksu tarifesinin büyükhire bağlanan köy ve beldeler için indirimli olarak uygulanacağı, bunun haricinde diğer tarifeler için abonelerin gruplara ayırarak indirim yapılacağına ilişkin olarak bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Bu nedenle; 2560 sayılı Kanununun 23'üncü maddesine dayanılarak hazırlan Tarifeler ve Abone Hizmetleri Yönetmeliği'nin 9'uncu maddenin 22'nci Fıkrasına göre sadece büyükhire bağlanan köyler ile beldelerde uygulanacak olan su ve atıksu tarifeleri, 6360 sayılı Kanunda belirtilen azami sınırları geçmemek üzere Genel Kurul'ca diğer yerlere nazaran farklı olarak belirlenebilir. Bunun haricinde, aboneleri üçe ayırarak diğer hizmet ücret tarifelerinin indirimli olarak uygulamasına ilişkin olan Meclis Kararı hukuki dayanaktan yoksun olup, tüm abonelere diğer hizmet ücret tarifelerinin aynı oranda uygulanması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

9. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ TARAFINDAN SUNULAN MALİ TABLOLAR****2018 Yılı Bilançosu**

AKTİF		2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı
		TL	TL	TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	1.386.774.501,16	2.309.278.006,26	2.946.364.443,07
A	Hazır Değerler	17.788.768,91	45.136.845,95	29.047.370,78
100	Kasa Hesabı			
101	Alınan Çekler Hesabı			
102	Banka Hesabı	16.116.304,29	42.819.969,16	26.922.942,15
103	Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)	-4.761,12		
104	Proje Özel Hesabı			
105	Döviz Hesabı	324,96		
106	Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)			
108	Diğer Hazır Değerler Hesabı			
109	Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı	1.676.900,78	2.316.876,79	2.124.428,63
B	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0,00	0,00	0,00
117	Menkul Varlıklar Hesabı			
118	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar Hesabı			
C	Faaliyet Alacakları	410.165.583,52	409.180.089,59	512.141.388,22
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	236.518.018,81	216.901.124,47	310.442.881,01
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	157.174.517,10	169.438.267,96	179.341.042,93
122	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı	15.967.966,18	13.397.249,67	14.171.895,04
126	Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı	505.081,43	9.443.447,49	8.185.569,24
D	Kurum Alacakları	758.996.592,01	1.631.846.367,45	2.120.864.771,32
132	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı	758.996.592,01	1.631.846.367,45	2.120.864.771,32
137	Takipteki Kurum Alacakları Hesabı			
E	Diğer Alacaklar	2.836.063,18	3.012.668,95	8.876.057,31
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	2.836.063,18	3.012.668,95	8.876.057,31
F	Stoklar	46.252.397,30	55.787.420,18	71.674.016,94
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	46.252.397,30	55.787.420,18	71.674.016,94
153	Ticari Mallar Hesabı			
157	Diğer Stoklar Hesabı			
G	Ön Ödemeler	2.983.006,77	2.955.941,88	4.024.323,97

160	İş Avansı ve Krediler Hesabı	62.980,86		561.774,32
161	Personel Avansları Hesabı	332.046,25		7.270,29
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	2.587.979,66	2.955.941,88	3.455.279,36
164	Akreditifler Hesabı			
165	Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı			
166	Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı			
167	Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifler Hesabı			
I	Gelecek Aylara Ait Giderler	0,00	0,00	0,00
180	Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı			
J	Diğer Dönen Varlıklar	147.752.089,47	161.358.672,26	199.736.514,53
190	Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı	147.752.082,65	161.358.416,90	199.736.514,53
191	İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı			
197	Sayım Noksanları Hesabı	6,82	255,36	
II	DURAN VARLIKLAR	3.844.454.745,02	4.020.762.122,70	4.466.167.247,69
A	Menkul Kıymet ve Varlıklar	0,00	0,00	0,00
217	Menkul Varlıklar Hesabı			
218	Diğer Menkul Kıymet ve Varlıklar Hesabı			
B	Faaliyet Alacakları	0,00	0,00	0,00
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı			
222	Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı			
C	Kurum Alacakları	0,00	0,00	0,00
232	Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı			
D	Mali Duran Varlıklar	310.295.775,00	310.296.575,00	297.576.575,00
240	Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı			
241	Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı	310.295.775,00	310.296.575,00	297.576.575,00
E	Maddi Duran Varlıklar	3.534.158.970,02	3.710.465.547,70	4.168.590.672,69
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	332.566.243,92	131.490.224,92	131.490.224,92
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı	3.471.471.392,49	3.613.028.133,35	3.640.756.583,37
252	Binalar Hesabı	120.189.929,22	124.686.243,85	75.010.066,97
253	Tesis, Makine, Cihaz ve Aletler Hesabı	183.216.623,79	120.057.443,34	130.100.907,09
254	Taşıtlar Hesabı	129.996.373,77	96.657.631,90	96.106.899,74
255	Demirbaşlar Hesabı	101.674.460,53	102.662.421,66	102.882.498,64
256	Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-1.745.770.827,36	-1.817.903.287,01	-1.923.754.778,12
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	940.814.773,66	1.339.786.735,69	1.915.998.270,08

259	Yatırım Avansları Hesabı			
F	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00
260	Haklar Hesabı	23.977.754,58	24.703.666,33	25.140.018,56
264	Özel Maliyetler Hesabı			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı(-)	-23.977.754,58	-24.703.666,33	-25.140.018,56
H	Gelecek Yıllara Ait Giderler	0,00	0,00	0,00
280	Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı			
I	Diğer Duran Varlıklar	0,00	0,00	0,00
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	771.847,23	1.799.770,95	4.561.011,05
297	Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-771.847,23	-1.799.770,95	-4.561.011,05
	AKTİF TOPLAMI	5.231.229.246,18	6.330.040.128,96	7.412.531.690,76

PASİF		2016 Yılı	2017 Yılı	2018 Yılı
		TL	TL	TL
III	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	621.451.904,45	619.439.664,73	564.602.044,74
A	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	153.502.374,13	184.861.736,08	140.063.028,48
300	Banka Kredileri Hesabı	101.583.782,93	75.984.247,07	17.884.131,79
303	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	51.918.591,20	108.877.489,01	122.178.896,69
304	Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı			
309	Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı			
B	Kısa Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
310	Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı			
C	Faaliyet Borçları	263.153.763,27	217.736.789,82	115.453.158,24
320	Bütçe Emanetleri Hesabı	263.153.763,27	217.736.789,82	115.453.158,24
322	Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı			
D	Emanet Yabancı Kaynaklar	168.578.556,90	173.975.885,86	276.059.809,61
330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	103.983.085,77	127.069.851,10	143.894.599,05
333	Emanetler Hesabı	64.595.471,13	46.906.034,76	132.165.210,56
E	Alınan Avanslar	0,00	0,00	0,00
340	Alınan Sipariş Avansları Hesabı			
349	Alınan Diğer Avanslar Hesabı			
G	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	17.207.587,65	17.381.815,95	13.242.485,26

360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	3.612.005,45	9.127.606,41	
361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	2.227.921,23	2.210.255,17	2.298.266,46
362	Fonlar Veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	165.447,28	6.043.954,37	9.158.313,99
363	Kamu İdareleri Payları Hesabı	11.202.213,69		1.785.904,81
368	Vadesi Geçmiş Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yük.Hesabı			
H	Borç ve Gider Karşılıkları	18.554.690,28	25.291.546,04	19.783.563,15
372	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	18.554.690,28	25.291.546,04	19.783.563,15
379	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı			
I	Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	454.932,22	190.999,24	0,00
380	Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı			
381	Gider Tahakkukları Hesabı	454.932,22	190.999,24	
J	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00	891,74	0,00
391	Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı			
397	Sayım Fazlaları Hesabı		891,74	
399	Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı			
IV	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	322.215.593,73	181.276.453,86	175.663.402,03
A	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	285.969.160,73	145.081.715,34	120.613.626,40
400	Banka Kredileri Hesabı	60.830.908,25		
403	Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı	225.138.252,48	145.081.715,34	120.613.626,40
404	Tahviller Hesabı			
409	Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı			
B	Uzun Vadeli Dış Mali Borçlar	0,00	0,00	0,00
410	Dış Mali Borçlar Hesabı			
D	Diğer Borçlar	0,00	0,00	0,00
430	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı			
438	Kamuya Ait Olan Ertelemiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı			
E	Alınan Avanslar	0,00	0,00	0,00
440	Alınan Sipariş Avansları Hesabı			
449	Alınan Diğer Avanslar Hesabı			
G	Borç ve Gider Karşılıkları	36.246.433,00	36.194.738,52	55.049.775,63
472	Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı	36.246.433,00	36.194.738,52	55.049.775,63
479	Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı			
H	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00	0,00	0,00

480	Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı			
481	Gider Tahakkukları Hesabı			
I	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00	0,00	0,00
499	Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı			
V	ÖZ KAYNAKLAR	4.287.561.748,00	5.529.324.010,37	6.672.266.243,99
A	Net Değer	1.535.403.977,05	2.105.776.036,65	2.475.924.028,84
500	Net Değer / Sermaye Hesabı	1.535.403.977,05	2.105.776.036,65	2.475.924.028,84
B	Değer Hareketleri	0,00	0,00	0,00
511	Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı			
519	Değer Hareketleri Sonuç Hesabı			
C	Yeniden Değerleme Farkları	0,00	0,00	0,00
522	Yeniden Değerleme Farkları Hesabı			
E	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	1.766.507.626,32	2.177.076.410,99	3.050.621.594,83
570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	1.766.507.626,32	2.177.076.410,99	3.050.621.594,83
G	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	0,00	0,00	0,00
580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)			
H	Dönem Faaliyet Sonuçları	985.650.144,63	1.246.471.562,73	1.145.720.620,32
590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları	985.650.144,63	1.246.471.562,73	1.145.720.620,32
591	Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları (-)			
	PASİF TOPLAMI	5.231.229.246,18	6.330.040.128,96	7.412.531.690,76

Bilanço Dipnotları:

Nazım Hesapların takibi aşağıda belirtilmiştir.

TEMİNATLAR	317.801.102,39	338.917.882,96	414.376.284,01
Kati Teminat Mektupları	253.727.617,21	278.456.466,08	328.298.431,09
Geçici Teminat Mektupları	327.000,00	32.000,00	5.700,00
Şahsi Kefalet Belgeleri	326.246,64	326.246,64	326.246,64
Garanti Mektupları	63.420.238,54	60.103.170,24	85.745.906,28
Teminat Mektuplarından Bankaya Gönderilenler			
KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	0,00	0,00	0,00
Hazine Bonoları			
Diğer			

2018 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018
	Kod.1	Kod.2		TL	TL	TL
630	01		Personel Giderleri	167.913.154,52	136.084.177,23	152.542.749,07
630	01	01	Memurlar	56.095.448,09	58.758.874,51	71.968.923,12
630	01	01	Temel Maaşlar	25.837.491,77	25.937.425,76	29.187.475,32
630	01	01	Temel Maaşlar	25.837.491,77	25.937.425,76	29.187.475,32
630	01	01	Zamlar ve Tazminatlar	26.437.973,37	30.467.749,57	38.311.302,61
630	01	01	Zamlar ve Tazminatlar	26.437.973,37	30.467.749,57	38.311.302,61
630	01	01	Ödenekler	0,00	0,00	0,00
630	01	01	Ödenekler			
630	01	01	Sosyal Haklar	2.272.265,76	2.334.941,03	2.554.323,88
630	01	01	Sosyal Haklar	2.272.265,76	2.334.941,03	2.554.323,88
630	01	01	Ek Çalışma Karşılıkları	0,00	1.545,92	1.634.235,01
630	01	01	Ek Çalışma Karşılıkları		1.545,92	1.634.235,01
630	01	01	Ödül ve İkrariyeler	1.539.272,75	2.881,74	277.257,42
630	01	01	Ödül ve İkrariyeler	1.539.272,75	2.881,74	277.257,42
630	01	01	Diğer Personel Giderleri	8.444,44	14.330,49	4.328,88
630	01	01	Diğer Personel Giderleri	8.444,44	14.330,49	4.328,88
630	01	02	Sözleşmeli Personel	8.114.778,33	8.932.724,02	10.429.577,92
630	01	02	Ücretler	6.501.864,08	7.153.477,43	8.396.283,68
630	01	02	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri	6.501.864,08	7.153.477,43	8.396.283,68
630	01	02	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ücretleri			
630	01	02	Zamlar ve Tazminatlar	0,00	6.256,53	0,00
630	01	02	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları		6.256,53	
630	01	02	Sosyal Haklar	92.400,69	123.104,63	163.499,95
630	01	02	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	92.400,69	123.104,63	163.499,95
630	01	02	Ek Çalışma Karşılıkları	1.520.513,56	1.649.885,43	1.869.794,29
630	01	02	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personelin Ek Çalışma Karşılıkları	1.520.513,56	1.649.885,43	1.869.794,29
630	01	03	İşçiler	103.618.853,18	68.255.031,11	69.889.652,39
630	01	03	İşçilerin Ücretleri	36.447.696,38	29.194.593,63	28.369.672,95
630	01	03	Sürekli İşçilerin Ücretleri	36.447.696,38	29.194.593,63	28.369.672,95
630	01	03	İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	39.239.520,18	18.003.548,99	18.869.652,53
630	01	03	Sürekli İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatı	39.239.520,18	18.003.548,99	18.869.652,53
630	01	03	İşçilerin Sosyal Hakları	9.723.457,18	7.230.015,25	7.486.674,97
630	01	03	Sürekli İşçilerin Sosyal Hakları	9.723.457,18	7.230.015,25	7.486.674,97
630	01	03	Geçici İşçilerin Sosyal Hakları			
630	01	03	İşçilerin Fazla Mesaipleri	6.911.265,51	4.591.781,20	5.713.728,27

630	01	03	Sürekli İşçilerin Fazla Mesailer	6.911.265,51	4.591.781,20	5.713.728,27
630	01	03	İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	11.296.913,93	9.235.092,04	9.449.922,48
630	01	03	Sürekli İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri	11.296.913,93	9.235.092,04	9.437.422,48
630	01	03	Geçici İşçilerin Ödül ve İkramiyeleri			12.500,00
630	01	03	Diğer Ödemeler	0,00	0,00	1,19
630	01	03	Sürekli İşçilerin Diğer Ödemeleri			1,19
630	01	04	Geçici Personel	84.074,92	137.547,59	254.595,64
630	01	04	Ücretler	84.074,92	137.547,59	254.595,64
630	01	04	Aday Çıracak, Çıracak ve Stajyer Öğrencilerin Ücretleri	84.074,92	137.547,59	254.595,64
630	02		Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	24.133.282,54	22.229.771,79	24.205.536,31
630	02	01	Memurlar	10.129.825,79	10.169.035,61	11.428.595,44
630	02	01	Sosyal Güvenlik Kurumuna	10.129.825,79	10.169.035,61	11.428.595,44
630	02	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	6.264.243,45	6.284.634,87	7.069.589,53
630	02	01	Sağlık Primi Ödemeleri	3.865.582,34	3.884.400,74	4.359.005,91
630	02	02	Sözleşmeli Personel	1.332.881,87	1.556.404,74	1.901.306,82
630	02	02	Sosyal Güvenlik Kurumuna	1.332.881,87	1.556.404,74	1.901.306,82
630	02	02	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	1.332.881,87	1.556.404,74	1.901.306,82
630	02	03	İşçiler	12.670.574,88	10.504.331,44	10.875.634,05
630	02	03	İşsizlik Sigortası Fonuna	1.121.266,60	927.452,87	960.802,18
630	02	03	İşsizlik Sigortası Fonuna (İşveren Katkı Payı %2)	1.121.266,60	927.452,87	960.802,18
630	02	03	Sosyal Güvenlik Kurumuna	11.549.308,28	9.576.878,57	9.914.831,87
630	02	03	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	11.549.308,28	9.576.878,57	9.914.831,87
630	03		Mal ve Hizmet Alım Giderleri	539.106.375,51	556.956.800,77	822.813.447,60
630	03	01	Üretim Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	5.864,41	8.600,00	2.721,49
630	03	01	Kimyevi Ürün Alımları	5.864,41	8.600,00	1.628,00
630	03	01	Kimyevi Ürün Alımları	5.864,41	8.600,00	1.628,00
630	03	01	Diğer Mal ve Malzeme Alımları			1.093,49
630	03	01	Diğer Mal ve Malzeme Alımları			1.093,49
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	96.065.331,71	188.728.825,83	320.079.947,28
630	03	02	Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	66.040,18	33.445,00	75.353,25
630	03	02	Kırtasiye Alımları	0,17	33.190,00	
630	03	02	Büro Malzemesi Alımları			
630	03	02	Periyodik Yayın Alımları (Gazete, Dergi, Kitap, Broşür, Afiş vs.)			329,75
630	03	02	Diğer Yayın Alımları			7.200,00
630	03	02	Baskı ve Cilt Giderleri	66.040,00		66.250,00

630	03	02	Diğer Kırtasiye ve Büro Malzemesi Alımları	0,01	255,00	1.573,50
630	03	02	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	0,00	0,00	4.424,86
630	03	02	Su Alımları			3.473,86
630	03	02	Temizlik Malzemesi Alımları			951,00
630	03	02	Enerji Alımları	95.910.130,43	188.670.266,32	319.992.906,45
630	03	02	Yakacak Alımları	1.237.886,87	1.276.506,08	966.113,22
630	03	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	3.065,25	84,75	591,68
630	03	02	Elektrik Alımları	94.668.678,31	187.393.675,49	319.026.201,55
630	03	02	Diğer Enerji Alımları	500,00		
630	03	02	Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları			5.589,32
630	03	02	Yiyecek Alımları			4.648,15
630	03	02	Diğer Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları			941,17
630	03	02	Giyim ve Kuşam Alımları		3.321,67	1.673,40
630	03	02	Giyecek Alımları		3.321,67	799,80
630	03	02	Diğer Giyim ve Kuşam Alımları			873,60
630	03	02	Güvenlik ve Sav.Yönelik Mal, Malz. ve Hizm.Alım.Yapım. ve Gid.		10.900,00	0,00
630	03	02	Güvenlik ve Sav.Yönelik Mal, Hizmet Alım Giderleri			
630	03	02	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Makine-Teçhizat Büyük Onarımları		10.900,00	
630	03	02	Diğer Savunma Mal ve Malzeme Alımları ve Yapımları			
630	03	02	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	89.161,10	10.892,84	0,00
630	03	02	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	68.664,50		
630	03	02	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	20.496,60	10.892,84	
630	03	03	Yolluklar	451.334,73	403.833,63	511.517,13
630	03	03	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	211.418,22	192.156,42	227.897,14
630	03	03	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	211.418,22	192.156,42	227.897,14
630	03	03	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	147.435,37	108.839,79	147.834,31
630	03	03	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları (Nakil ve Emekli Yollukları)	147.435,37	108.839,79	147.834,31
630	03	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	92.481,14	102.837,42	135.785,68
630	03	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	92.481,14	102.837,42	135.785,68
630	03	04	Görev Giderleri	90.668.109,70	95.685.854,29	99.988.074,45
630	03	04	Yasal Giderler	10.891.634,37	18.743.588,21	11.864.987,34
630	03	04	Kusursuz Tazminatlar	4.109.418,62	13.644.378,25	5.667.417,79

630	03	04	Mahkeme Harç ve Giderleri	4.643.736,86	3.512.790,81	4.893.738,12
630	03	04	Diğer Yasal Giderler	2.138.478,89	1.586.419,15	1.303.831,43
630	03	04	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	79.776.475,33	76.942.266,08	88.122.901,03
630	03	04	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	1.465.676,91	1.396.699,08	1.392.746,12
630	03	04	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	126.106,84	131.034,99	104.189,33
630	03	04	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	78.184.691,58	75.414.532,01	86.625.965,58
630	03	04	Diğer Görev Giderleri	0,00	0,00	186,08
630	03	04	Diğer Görev Giderleri	0,00	0,00	186,08
630	03	05	Hizmet Alımları	340.783.831,94	259.259.098,63	385.091.627,01
630	03	05	Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	264.002.687,62	232.527.612,78	360.810.149,77
630	03	05	Etüt-Proje Bilirkişi Ekspertiz Giderleri	1.544.687,90	1.535.729,33	1.119.818,91
630	03	05	Araştırma ve Geliştirme Giderleri	0,00	51.800,00	16.650,00
630	03	05	Bilgisayar Hizmeti Alımları (Yazılım ve Donanım Hariç)	1.117.921,32	563.220,84	48.627,73
630	03	05	Müteahhitlik Hizmetleri	144.377.721,88	137.601.666,22	262.878.535,86
630	03	05	Harita Yapım ve Alım Giderleri	0,00	941,00	1.959,99
630	03	05	Enformasyon ve Raporlama Giderleri	0,00	40.000,00	154.120,00
630	03	05	Danışma Yönetim ve İşletim Giderleri	30.956.217,60	32.972.973,18	25.140.005,47
630	03	05	Temizlik Hizmet Alım Giderleri	0,00	0,00	
630	03	05	Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri	56.754.807,18	33.220.709,03	40.150.136,25
630	03	05	Hizmet Alım Suretiyle Çalıştırılan Persone Yapılacak Olan Kıdem Tazminatı Ödemeleri	2.837.836,76	745.463,34	1.902.100,26
630	03	05	Diğer Müşavir Firma ve Kişilere Ödemeler	26.413.494,98	25.795.109,84	29.398.195,30
630	03	05	Haberleşme Giderleri	1.741.553,62	1.590.049,58	2.314.240,10
630	03	05	Posta ve Telgraf Giderleri	205.677,96	200.050,25	296.610,18
630	03	05	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	864.083,21	760.613,14	767.452,30
630	03	05	Bilgiye Abonelik Giderleri (Oda ve Mesleki Kuruluşlar Aidatları)	285,00	305,00	988.010,49
630	03	05	Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri	45.659,51	48.346,35	53.800,51
630	03	05	Hat Kira Giderleri	624.821,50	579.658,84	208.008,50
630	03	05	Diğer Haberleşme Giderleri	1.026,44	1.076,00	358,12
630	03	05	Taşıma Giderleri	1.326.352,07	3.568.296,18	5.699.263,20
630	03	05	Yolcu Taşıma Giderleri (Memur Ulaşım Giderleri)	1.325.431,27	3.557.038,68	5.682.963,20
630	03	05	Geçiş Ücretleri	0,00	11.257,50	16.300,00
630	03	05	Diğer Taşıma Giderleri	920,80		

630	03	05	Tarifeye Bağlı Ödemeler	1.828.555,90	1.846.337,60	2.199.333,02
630	03	05	İlan Giderleri	176.471,82	238.818,59	333.633,46
630	03	05	Sigorta Giderleri	902.937,04	777.179,04	838.219,29
630	03	05	Komisyon Giderleri	749.147,04	830.339,97	1.027.480,27
630	03	05	Kira Giderleri	27.439.446,68	13.160.022,17	8.586.396,11
630	03	05	Dayanıklı Mal ve Malzeme Kiralaması Giderleri	0,00	1.016,95	
630	03	05	Taşıt Kiralaması Giderleri	25.907.225,29	12.401.464,82	7.852.456,23
630	03	05	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	223.222,75	244.644,00	310.876,36
630	03	05	Lojman Kiralama Giderleri			1.040,00
630	03	05	Arsa ve Arazi Kiralaması Giderleri	137.379,46	154.461,24	422.023,52
630	03	05	Hava Taşıtı Kiralaması Giderleri	1.171.619,18	358.435,16	
630	03	05	Diğer Hizmet Alımları	44.445.236,05	6.566.780,32	5.482.244,81
630	03	05	Kurslara Katılma Giderleri	115.781,50	63.302,61	475.077,70
630	03	05	Lojman İşletme Maliyetlerine Katılım Giderle			288,45
630	03	05	Diğer Hizmet Alımları	44.329.454,55	6.503.477,71	5.006.878,66
630	03	06	Temsil Ve Tanıtma Giderleri			130.127,05
630	03	06	Temsil Giderleri			128.923,35
630	03	06	Temsil, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon			128.923,35
630	03	06	Tanıtma Giderleri			1.203,70
630	03	06	Tanıtma, Ağırılama, Tören, Fuar, Organizasyon			1.203,70
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	10.442.893,26	12.861.251,39	15.726.236,46
630	03	07	Menkul Mal Alım Giderleri	10.191,00	15.794,00	4.574,39
630	03	07	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	0,00	15.794,00	1.226,95
630	03	07	Büro ve İşyeri Makine ve Teçhizat Alımları	8.219,00		338,98
630	03	07	Yangından Korunma Malzemeleri Alımları	1.972,00		
630	03	07	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	0,00	0,00	3.008,46
630	03	07	Bakım Onarım Giderleri	10.432.702,26	12.845.457,39	15.721.662,07
630	03	07	Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri	1.480,00		750,00
630	03	07	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	1.397.960,27	2.320.199,98	4.629.871,05
630	03	07	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	318.187,05	602.424,56	694.005,75
630	03	07	İş Makinası Onarım Giderleri	680.984,58	931.233,76	1.156.949,75
630	03	07	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	8.034.090,36	8.991.599,09	9.240.085,52
630	03	08	Gayrimenkul Bakım ve Onarım Giderleri	689.009,76	9.337,00	1.283.196,73
630	03	08	Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	689.009,76	9.337,00	1.283.196,73

630	03	08	Büro Bakım ve Onarımı Giderleri	170.435,16	6.480,00	1.201,69
630	03	08	Atölye ve Tesis Binaları Bakım ve Onarımı Giderleri	518.574,60		1.087.913,00
630	03	08	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	0,00	2.857,00	194.082,04
630	04		Faiz Giderleri	15.960.823,33	16.714.916,36	7.548.463,35
630	04	02	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	15.960.823,33	16.714.916,36	7.548.463,35
630	04	02	Diğer İç Borç Faiz Giderleri	15.960.823,33	16.714.916,36	7.548.463,35
630	04	02	Ulusal Para Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri	15.505.891,11	16.714.916,36	7.548.463,35
630	04	02	Döviz Endeksli ve Döviz Cinsinden Diğer İç Borç Faiz Giderleri	454.932,22		
630	05		Cari Transferler	20.154.450,41	138.907.182,49	267.629.178,42
630	05	01	Görev Zararları	4.044.751,96	8.560.512,24	5.447.434,79
630	05	01	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	4.044.751,96	8.560.512,24	5.447.434,79
630	05	01	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	4.044.751,96	8.560.512,24	5.447.434,79
630	05	02	Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	0,00	112.696.593,02	238.288.497,74
630	05	02	Mahalli İdarelere Yardımlar	0,00	112.696.593,02	238.288.497,74
630	05	02	Belediyelere	0,00	112.696.593,02	238.288.497,74
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	687.726,00	989.037,60	1.143.351,00
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	687.726,00	989.037,60	1.143.351,00
630	05	03	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	687.726,00	989.037,60	1.143.351,00
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler			14.403,40
630	05	06	Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler			14.403,40
630	05	06	Uluslararası Kuruluşlara Üyelik Aidatı Ödeme			14.403,40
630	05	08	Gelirlerden Ayrılan Paylar	15.421.972,45	16.661.039,63	22.735.491,49
630	05	08	Genel Bütçeye Verilen Paylar	15.421.972,45	16.661.039,63	22.735.491,49
630	05	08	Genel Bütçeye Verilen Paylar	15.421.972,45	16.661.039,63	22.735.491,49
630	11		Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	38.108.543,42	58.928.607,73	104.996.521,70
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	50.709,09	0,01	
630	11	02	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlenmesinden Oluşan Olumsuz Farklar	301.726,10		70.485,80
630	11	06	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	33.939.884,48	54.705.808,45	99.576.845,33
630	11	07	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Alacaklardan Azalışlar	0,00	0,00	
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	3.816.223,75	4.222.799,27	5.349.190,57
630	11	99	Abone Güvence Bedeli	3.816.223,75	4.222.799,27	5.349.190,57

			Güncelleme Farklarından Doğan Giderler			
630	12		Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	71.916.087,22	63.220.436,63	89.822.745,83
630	12	01	Vergi Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	50.732.447,16	53.678.716,38	63.108.932,00
630	12	01	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	50.732.447,16	53.678.716,38	63.108.932,00
630	12	01	Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	50.732.447,16	53.678.716,38	63.108.932,00
630	12	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinden Red ve İadeler	13.055.921,19	1.973.150,69	12.294.848,31
630	12	03	Mal ve Hizmet Satış Gelirlerinden Red ve İadeler	25.457,14	42.591,21	52.983,33
630	12	03	Mal Satış Gelirlerinden Red ve İadeler	5.698,39	5.315,86	2.405,32
630	12	03	Hizmet Gelirlerinden Red ve İadeler	19.758,75	37.275,35	50.578,01
630	12	03	Kurumlar Hasılatı	3.274.464,05	1.930.279,82	12.241.864,98
630	12	03	Mahalli İdareler Kurumlar Hasılatı	3.274.464,05	1.930.279,82	12.241.864,98
630	12	03	Kira Gelirlerinden Red ve İadeler	0,00	279,66	0,00
630	12	03	Taşınmaz Kiraları	0,00	0,00	
630	12	03	Taşınır Kiraları	0,00	279,66	
630	12	03	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.756.000,00		
630	12	03	Diğer Gelirler	9.756.000,00		
630	12	05	Diğer Gelirlerden Red ve İadeler	8.127.718,87	7.568.569,56	14.418.965,52
630	12	05	Faiz Gelirlerinden Red ve İadeler	261.243,75	199.616,21	110.725,23
630	12	05	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	130.943,41	1.578,94	106.064,22
630	12	05	Diğer Faizler	130.300,34	198.037,27	4.661,01
630	12	05	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	552.239,76	1.092.943,39	566.046,83
630	12	05	Kamu Harcamalarına Katılma Payları	552.239,76	1.092.943,39	566.046,83
630	12	05	Para Cezaları	6.791.025,20	4.490.940,24	13.342.667,47
630	12	05	Vergi Cezaları	5.302.772,13	3.972.410,92	5.396.055,87
630	12	05	Diğer Para Cezaları	1.488.253,07	518.529,32	7.946.611,60
630	12	05	Diğer Çeşitli Gelirler	523.210,16	1.785.069,72	399.525,99
630	12	05	Diğer Çeşitli Gelirler	523.210,16	1.785.069,72	399.525,99
630	13		Amortisman Giderleri	127.742.122,72	117.771.945,93	112.442.774,13
630	13	01	Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	126.000.999,81	117.046.034,18	112.006.421,90
630	13	01	Yeraltı ve Yerüstü Düzenlerinin Amortisman Giderleri	66.331.261,68	70.690.135,72	71.115.392,04
630	13	01	Binaların Amortisman Giderleri	1.356.952,32	1.428.885,35	429.160,06
630	13	01	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	32.875.757,90	20.295.070,74	20.067.159,90

630	13	01	Taşıtların Amortisman Giderleri	11.769.135,78	8.433.812,22	8.395.062,84
630	13	01	Demirbaşların Amortisman Giderleri	13.667.892,13	16.198.130,15	11.999.647,06
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	1.741.122,91	725.911,75	436.352,23
630	13	02	Hakların Amortisman Giderleri	1.741.122,91	725.911,75	436.352,23
630	14		İlk Madde ve Malzeme Giderleri	58.062.666,49	63.604.650,06	71.944.021,45
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	1.756.078,21	720.191,47	1.678.725,02
630	14	02	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	67.811,00	12.219,69	79.959,86
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuar Sarf Malzemeleri	7.174.406,59	6.903.928,31	10.923.672,19
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	14.946.941,14	14.869.357,99	20.706.916,08
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	126.533,71	151.652,79	570.100,92
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	608.712,53	761.339,78	248.500,42
630	14	07	Yiyecek		27.406,08	180,00
630	14	08	İçecek			1.008,00
630	14	10	Zirai Maddeler			230,00
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	11.268.405,70	8.723.117,14	3.611.299,63
630	14	13	Yedek Parçalar	19.816.987,71	29.823.445,11	32.131.100,35
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	277.079,20	396.722,85	465.243,44
630	14	15	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	81,60	347,30	32.715,00
630	14	16	Spor Malzemeleri Grubu			
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	879.816,00	1.201.456,55	1.176.752,06
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	1.139.813,10	13.465,00	317.618,48
630	20		Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	9.144.075,75	1.978.479,17	9.146.496,14
630	20	01	Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	8.948.096,42	1.931.866,97	9.144.176,97
630	20	01	Vergi Gelirleri	0,00	169,63	406,36
630	20	01	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	0,00	169,63	406,36
630	20	01	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.209,90	133.384,55	20.429,59
630	20	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirlerinden Silinenler	12.815,23	128.931,19	15.337,57
630	20	01	Kurumlar Hasılatı Gelirlerinden Silinenler	3.848,17	3.741,82	4.361,19
630	20	01	Kira Gelirlerinden Silinenler	1.546,50	711,54	730,83
630	20	01	Diğer Gelirler	8.929.886,52	1.798.312,79	9.123.341,02
630	20	01	Para Cezaları Gelirlerinden Silinenler	8.929.886,52	1.798.312,79	9.123.341,02
630	20	02	Kişilerden Alacaklardan Silinenler	195.979,33	45.425,19	2.319,17
630	20	02	Diğer Mevzuat Gereğince Silinenler	195.979,33	45.425,19	2.319,17

630	20	02	Mahkeme Kararı Uyarınca Silinen Alacaklar	195.979,33	45.425,19	2.319,17
630	20	03	Kurum Alacaklarından Silinenler	0,00	1.187,01	0,00
630	20	03	Diğer Kurum Alacakları	0,00	1.187,01	
630	30		Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	91.841,00	180.000,00	177.000,00
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	91.841,00	180.000,00	177.000,00
630	30	06	Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	91.841,00	180.000,00	177.000,00
630	30	06	Müteahhitlik Hizmetleri	91.841,00	180.000,00	177.000,00
630	99		Diğer Giderler	2.715.046,60	16.313.976,58	498.537,06
630	99	99	Yukarıda Tanımlanamayan Diğer Çeşitli Giderler	2.715.046,60	16.313.976,58	498.537,06
GİDERLER TOPLAMI				1.075.048.469,51	1.192.890.944,74	1.663.767.471,06

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	2016 Yılı	2017 Yılı	2018
	Kod.1	Kod.2		TL	TL	TL
600	01		Vergi Gelirleri	50.944.490,76	54.109.693,89	63.293.956,17
600	01	02	Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	50.944.490,76	54.109.693,89	63.293.956,17
600	01	02	Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	50.944.490,76	54.109.693,89	63.293.956,17
600	01	02	Çevre Temizlik Vergisi	50.944.490,76	54.109.693,89	63.293.956,17
600	03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.732.468.942,14	2.077.622.464,17	2.364.879.143,14
600	03	01	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	146.276.496,24	156.733.611,49	144.164.170,88
600	03	01	Mal Satış Gelirleri	5.644.635,63	5.376.956,90	4.782.730,68
600	03	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	405.726,27	462.707,70	487.253,75
600	03	01	Diğer Mal Satış Gelirleri	5.238.909,36	4.914.249,20	4.295.476,93
600	03	01	Hizmet Gelirleri	140.631.860,61	151.356.654,59	139.381.440,20
600	03	01	Muayene, Denetim ve Kontrol Ücretleri	30.946,17	18.008,08	14.871,56
600	03	01	Avukatlık Vekalet Ücreti Gelirleri	1.267.688,95		437,71
600	03	01	Laboratuvar Deney ve Analiz Gelirleri	718.741,77	618.722,90	824.684,77
600	03	01	Çevre Kirliliğini Önleme Gelirleri	934.195,34	1.020.563,02	1.004.494,20
600	03	01	Su Hizmetlerine İlişkin Gelirler	137.680.288,38	149.699.360,59	137.536.951,96
600	03	02	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	31.350,00	50.611,00	27.418,57
600	03	02	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	31.350,00	50.611,00	27.418,57

600	03	02	Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İznine İlişkin Diğer Gelirleri	31.350,00	50.611,00	27.418,57
600	03	03	KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	1.574.495,21	0,00	0,00
600	03	03	Hazine Portföyü ve İştirak Gelirleri	1.574.495,21		
600	03	03	İştirak Gelirleri	1.574.495,21		
600	03	04	Kurumlar Hasılatı	1.568.467.417,18	1.884.059.257,92	2.140.227.880,02
600	03	04	Mahalli İdareler Kurumlar Hasılatı	1.568.467.417,18	1.884.059.257,92	2.140.227.880,02
600	03	04	Su Hizmetlerine İlişkin Kurumlar Hasılatı	1.568.467.417,18	1.884.059.257,92	2.140.227.880,02
600	03	06	Kira Gelirleri	710.058,94	868.951,61	838.085,23
600	03	06	Taşınmaz Kiraları	689.300,21	850.228,81	819.348,23
600	03	06	Lojman Kira Gelirleri	244.771,15	220.718,07	201.287,77
600	03	06	Ecrimisil Gelirleri		8.521,23	
600	03	06	Sosyal Tesis Kira Gelirleri	270,00		
600	03	06	Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri	444.259,06	620.989,51	618.060,46
600	03	06	Taşınır Kiraları	20.758,73	18.722,80	18.737,00
600	03	06	Taşınır Kira Gelirleri	20.758,73	18.722,80	18.737,00
600	03	09	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.409.124,57	35.910.032,15	79.621.588,44
600	03	09	Diğer Gelirler	15.409.124,57	35.910.032,15	79.621.588,44
600	03	09	Diğer Çeşitli Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	15.409.124,57	35.910.032,15	79.621.588,44
600	04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	884,97	0,00	3.651.808,78
600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	884,97	0,00	3.651.808,78
600	04	04	Cari	884,97		3.651.808,78
600	04	04	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar			1.151.808,78
600	04	04	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	884,97		2.500.000,00
600	05		Diğer Gelirler	267.418.803,75	286.449.005,27	324.552.713,88
600	05	01	Faiz Gelirleri	8.840.167,57	6.907.811,96	12.469.035,61
600	05	01	Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri		0,10	0,00
600	05	01	Kurumca Verilen Borçlardan Alacakların Faizleri		0,10	
600	05	01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	7.134.828,39	5.783.997,23	7.394.766,49
600	05	01	Takipteki Kurum Alacakları Faizleri	7.134.828,39	5.783.997,23	7.394.766,49
600	05	01	Diğer Faizler	1.705.339,18	1.123.814,63	5.074.269,12
600	05	01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	48.211,28	29.372,82	67.886,18
600	05	01	Mevduat Faizleri	1.229.661,74	722.518,68	4.430.937,10
600	05	01	Diğer Faizler	427.466,16	371.923,13	575.445,84
600	05	02	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	201.925.367,44	245.784.046,49	260.831.457,91

600	05	02	Vergi ve Harç Gelirlerinden Alınan Paylar	162.853.599,38	194.721.156,80	228.360.027,98
600	05	02	Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden Alınan Paylar	162.853.599,38	194.721.156,80	228.360.027,98
600	05	02	Kamu Harcamalarına Katılma Payları	39.071.768,06	51.062.889,69	32.471.429,93
600	05	02	Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı	18.942.486,44	25.556.681,77	13.713.778,45
600	05	02	Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı	20.129.281,62	25.506.207,92	18.757.651,48
600	05	03	Para Cezaları	17.198.731,15	12.712.207,68	26.120.241,33
600	05	03	İdari Para Cezaları	9.100,00		0,00
600	05	03	Diğer İdari Para Cezaları	9.100,00		
600	05	03	Vergi Cezaları	6.769.959,99	4.351.268,51	5.544.273,26
600	05	03	Vergi ve Diğer Amme Alacakları Gecikme Zamları	3.729.322,49	3.957.735,85	4.096.564,82
600	05	03	Vergi Barışı TEFE Tutarı	3.040.637,50	393.532,66	1.447.708,44
600	05	03	Diğer Para Cezaları	10.419.671,16	8.360.939,17	20.575.968,07
600	05	03	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Para Cezaları	10.419.671,16	8.360.939,17	20.575.968,07
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	39.454.537,59	21.044.939,14	25.131.979,03
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	39.454.537,59	21.044.939,14	25.131.979,03
600	05	09	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	48.679,28	12.700,00	50.820,00
600	05	09	İrat Kaydedilecek Teminat Mektupları	255.816,60		13.000,00
600	05	09	Kişilerden Alacaklar	315.515,03	597.658,97	6.929.222,27
600	05	09	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	38.834.526,68	20.434.580,17	18.138.936,76
600	11		Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	9.865.492,52	21.181.344,14	53.110.469,41
600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	45,43	15,79	
600	11	01	Döviz Hesabında Kayıtlı Tutarların Değerlemesinden Kaynaklananlar	45,43	15,79	
600	11	01	Hazine Mali Yabancı Paralardan Kaynaklananlar	45,43	15,79	
600	11	01	Diğer Döviz Mevcutlarının Değerlemesinden Kaynaklananlar			
600	11	02	Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlendirilmesinden Oluşan Olumlu Farklar	100.205,66	575.092,70	2.275.802,30
600	11	06	Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	9.765.241,43	20.606.235,65	50.834.667,11
600	11	06	Diğer İç Borçların Değerlemesinden Kaynaklananlar	361.811,12	752.905,31	2.231.581,65
600	11	06	Hazineye Ait Dış Borçların Değerlemesinden Kaynaklananlar	8.517.938,08	19.853.330,34	48.602.665,75

600	11	06	Diğer Borçların Değerlemesinden Kaynaklananlar	885.492,23		419,71
GELİRLER TOPLAMI				2.060.698.614,14	2.439.362.507,47	2.809.488.091,38

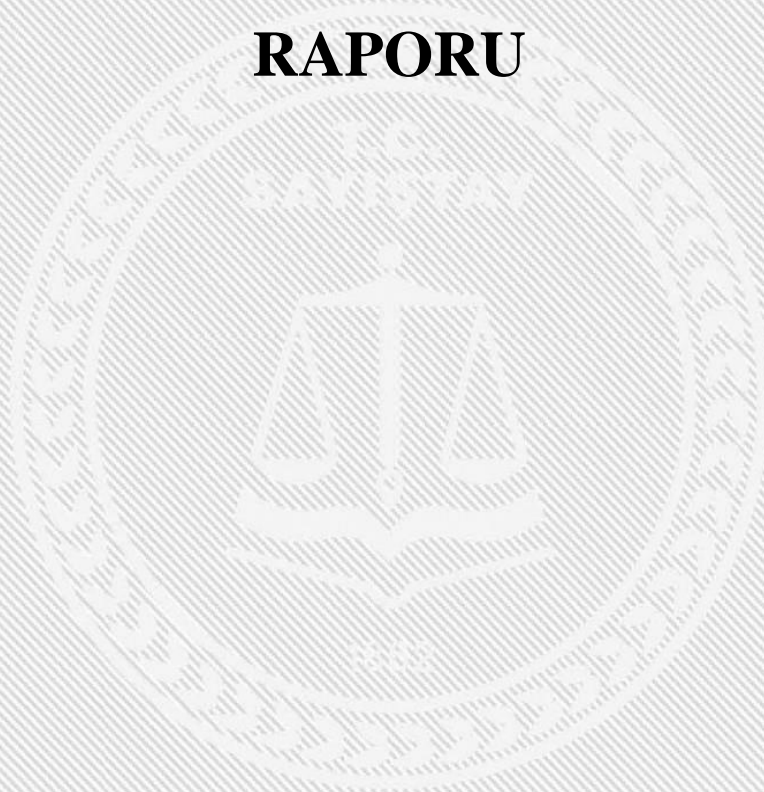
EK 2: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu				
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama	
Güvence Bedellerinin Güncellenmemesi	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Raporun “ <i>Kamu İdaresine Bildirilecek Diğer Hususlar</i> ” başlıklı kısmında yer alan 4 nolu bulguya konu edilmiştir.	
İşçilere Yıllık İzin Kullandırılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi		
Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabının Kullanılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun “ <i>Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler</i> ” başlıklı kısmında yer alan 1 nolu bulguya konu edilmiştir.	
Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi		
Anlaşmalı Bankalar Tarafından Yapılan Kredi Kartlı Tahsilatların Mevzuata Aykırı Sürelerle Blokeli Hesaplarda Tutulması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi		

Atık Su Arıtma Tesislerinin İşletilmesi Hizmet Alımı İşinde Elektrik Ve Su Bedellerinin İdare Tarafından Karşılanması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Banka Tarafından ASKİ Veznelerince Yapılan Tahsilatların Mevzuata Aykırı Olarak Tutulması ve Protokol Hükümlerinin Bir Yılı Aşan Süre İle Uygulanması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin Su/Atıksu Aboneliğinin Bulunmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kuzey Ankara Girişi Kentsel Dönüşüm Projesi İçinde Yapılacak Altyapı Hizmetlerine İlişkin Büyükşehir Belediyesi İle Yapılan Protokol Hükümlerine Aykırı Uygulamaya Gidilmesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Toplu Sözleşmesinde İşçilere İndirimli Su Tarifesi Düzenlemesi	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tatlar Merkezi Atıksu Arıtma Tesisinde Üretilen Biyogazdan Elektrik Ve Termal Isı Elde Etmek Amacıyla Biyogaz Motor Alımı Yapılması	2017	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu husus, adli davaya konu edilmiş olduğundan davanın sonucuna göre Yargılamaya Esas Raporu konu edilebilir.
Büyükşehir Belediyesine Aktarılması Gereken Gelir Gider Farkının Hatalı Muhasebeleştirilmesi	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun “Denetim Görüşünün Dayanakları” başlıklı kısmında yer alan 1 nolu bulguya konu edilmiştir.

Çevre Temizlik Vergisinin Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilatlar Hesabında Takibinin Yapılmaması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Emanetler Hesabına Mevzuata Aykırı Kayıtların Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabına Mevzuata Aykırı Kayıtların Yapılması	2017	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Gider Taahhütleri Hesaplarının Kullanılmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun “ <i>Denetim Görüşünün Dayanakları</i> ” başlıklı kısmında yer alan 4 nolu bulguya konu edilmiştir.
Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarına Alınmaması	2017	Yerine Getirilmedi	Raporun “ <i>Denetim Görüşünün Dayanakları</i> ” başlıklı kısmında yer alan 6 nolu bulguya konu edilmiştir.

**ANKARA SU VE KANALİZASYON
İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ASKİ)
2018 YILI
SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM
RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	60
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	60
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	61
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	61
5. GENEL DEĞERLENDİRME.....	61
6. DENETİM BULGULARI.....	62

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Bulguları

- 1. Bir Amacın İçerisinde Birbiri ile İlgisiz Konuların Bulunması**
- 2. Stratejik Planda Hedef ve Göstergelerle İlgili Ulaşılması Hedeflenen Seviyenin Rakamsal Olarak İfade Edilmemesi**

1. ÖZET

Bu rapor, Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirilmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015–2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2018 yılı Performans Programı,
- 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Stratejik planlama sürecinin incelenmesinde, özellikle iç paydaş ve dış paydaş anketleri ile katılımcı bir Stratejik Plan hazırlandığı görülmüştür. Genel olarak kurumda stratejik planlama fikrinin tabana yayılmaya başladığı ve yıllar itibariyle hataların azaldığı görülmektedir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2015–2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2018 yılı performans denetimi kapsamında, Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü'nün yayımladığı 2015–2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2018 yılı Performans Programı ve 2018 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Yapılan inceleme sonucunda; Kurumun, 2015–2019 yılı Stratejik Planının, Performans Programının ve Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve ilgili dokümanların mevzuatta belirtilen zamanlara ve sunum kriterine uyularak hazırlandığı görülmüştür.

Bunun yanında, Stratejik Plan ve Performans Programı, performans bilgisinin içeriğine yönelik aranan şartlardan ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma açısından değerlendirilmiş;

İdare Faaliyet Raporu ise performans bilgisinin içeriğine yönelik şartlardan tutarlılık, doğrulanabilirlik, geçerlilik/ikna edicilik açısından incelenmiş ve bu incelemelerin sonucunda, söz konusu dokümanların bulgularda belirtilen hususlar dışında bu şartları sağladığı kanaatine varılmıştır.

Kurumun Stratejik Planı üzerinde yapılan incelemede, Planın ölçülebilirlik ve iyi tanımlama kriterini sağladığı, bazı hedeflerin ilgililik kriterini sağlamadığı; Performans Programı üzerinde yapılan incelemede de, Programın ilgililik, ölçülebilirlik ve iyi tanımlanma kriterlerini sağladığı görülmüştür. Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemede ise raporun doğrulanabilirlik kriterini sağladığı, geçerlilik/ikna edicilik kriterine ilişkin olarak da Performans Programındaki hedef ve göstergelerden Faaliyet Raporunda gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin sapmaların nedenlerine yer verildiği görülmüştür.

Yukarıda belirtilen tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde, Kurum, Stratejik Planı ve Faaliyet Raporunu mevzuat hükümlerine uygun olarak hazırlamıştır. Kurumun performans yönetim sistemini geliştirerek ileri bir seviyeye taşıyabilmesi için veri kayıt sisteminin, hedef ve faaliyetler için belirlenen performans göstergelerinin tümünü kapsayacak şekilde düzenlenmesi ve uygulanması uygun olacaktır.

Diğer taraftan Kurumun, önceki yıllar Performans Denetim Raporunda değinilen bulgulardan birçoğunu düzelttiği ve Stratejik Planlama konusunda personelin daha bilinçli olduğu görülmüştür.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Bir Amacın İçerisinde Birbiri ile İlgisiz Konuların Bulunması

Stratejik Planlama Kılavuzu'nda Amaç; "*kuruluşun ulaşmayı hedeflediği sonuçların kavramsal ifadesidir. Amaçlar, kuruluşun hizmetlerine ilişkin politikaların uygulanması ile elde edilecek sonuçları ifade eder.*" şeklinde tanımlanmıştır. Kurumun Stratejik Planı'nda bazı amaçlarda "*Etkili, hızlı ve verimli kurumsal işleyişi sürekli kılmak amacıyla gerekli fiziksel ihtiyaçları karşılamak, havza koruma ve erozyonla mücadeleyi gerçekleştirmek.*" gibi birbiri ile alakasız iki kavramın bir amaç içerisinde sunulduğu görülmüştür.

Amaçların kendi içerisinde tutarlı olması gerektiği ve farklı konuların farklı amaçlarla Stratejik Plana alınması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Genel Müdürlüğümüz Stratejik Planı, "Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında" yönetmeliğin 13. maddesine istinaden Ankara Büyükşehir Belediye Meclisinin 12/10/2018 tarihli ve 1677 sayılı kararıyla güncellenmiştir. Ancak, söz konusu yönetmeliğin amaçların değiştirilmesine cevaz vermemesinden dolayı amaçlarda herhangi bir değişiklik yapılamamıştır. 2019 yılında yayımlanacak 2020 – 2024 Stratejik Planımızda bulgunuzda yer alan aksaklıkların tamamı dikkate alınacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020–2024 yılları için yapılacağından mevcut Stratejik Planında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Stratejik Planda Hedef ve Göstergelerle İlgili Ulaşılması Hedeflenen Seviyenin Rakamsal Olarak İfade Edilmemesi

Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresinin 2015-2019 Stratejik Planında, amaç hedef ve göstergelere yer verildiği, bu amaçlardan hangisine hangi yıl ne kadar kaynak ayrılacağına gösterildiği, ancak bunlarla ilgili ulaşılması planlanan seviyenin belirtilmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 9'uncu maddesinde "*Kamu idareleri; kalkınma planları, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.*" denilmektedir. Kurumun önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda performansının değerlendirilmesi ve hedeflerine ulaşıp ulaşılmadığının belirlenmesi için Stratejik Planda performans göstergelerinde ulaşılması planlanan seviyenin rakamsal olarak belirtilmesi gerektiği, aksi takdirde hedeflere ulaşıp ulaşılmadığının ölçülemeyeceği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "2019 yılında yayımlanacak 2020-2024 Stratejik Planımızda belirlenecek olan performans göstergelerimiz, her yıl için ve plan dönemi sonunda ulaşılması

beklenen hedefleri rakamsal olarak detaylı bir şekilde belirlenecektir." denilmektedir.

Sonuç olarak Bulgu konusu hakkında, kamu idaresi tarafından 2020–2024 yılı Stratejik Planın hazırlanması sürecinde gerekli düzeltme yapılacağı bildirilmiştir. Ancak yapılacak olan düzeltme 2020–2024 yılları için yapılacağından mevcut Stratejik Planında düzeltme sağlanamamıştır.

Bu nedenle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>

